

7. luokkalaisten vanhempien tarpeet kodin ja koulun yhteistyössä

Närvänen, Veera

Ojanen, Minna

Pesälä, Suvi

Piirainen, Minna

Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkurila

7. luokkalaisten vanhempien tarpeet kodin ja koulun yhteistyössä

Närvänen, Veera
Ojanen, Minna
Pesälä, Suvi
Piirainen, Minna
Hoitotyönkoulutusohjelma
Opinnäytetyö
Marraskuu, 2013

Närvänen Veera, Ojanen Minna, Pesälä Suvi, Piirainen Minna

7. luokkalaisten vanhempien tarpeet kodin ja koulun yhteistyössä

Vuosi	2013	Sivumäärä	53
-------	------	-----------	----

Opinnäytetyö oli osana tavanomaisen vanhemmuuden vahvistamis-kampanjaa. Työn tarkoituksena oli kuvata, minkälaisia tarpeita 7. luokan oppilaiden vanhemmilla kohdistuu kodin ja koulun yhteistyöhön Koivukylä-Korso-alueella. Tavoitteena oli koota yhteenveto alueen koulujen oppilaiden vanhempien tarpeista ja huolista. Tavoitteena oli myös selvittää miten Koivukylän koulun oppilaiden vanhempien tarpeet ja huolet eroavat alueen muiden koulujen tilanteesta. Tuloksien avulla haluttiin syventää kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Opinnäytetyön aineisto kerättiin Webropol-kyselyllä. Sähköiseen kyselyyn vastasi Koivukylä-Korso-alueelta 108 kolmen eri koulun oppilaiden vanhempaa. Aineisto analysoitiin SPSS-ohjelman avulla ja aineistolähtöistä sisällönanalyysiä mukaillen.

Tuloksista ilmeni, että kodin ja koulun välinen yhteistyö koettiin tärkeänä, opettajien ja koulun toimintaan oltiin pääosin tyytyväisiä. Koulujen Wilma-järjestelmä koettiin hyväksi yhteydenpitovälineeksi. Vanhemmat toivoivat enemmän koulun aktiivisuutta uusien tapahtumien järjestäjänä ja yhteydenpitäjänä. Koulun järjestämiä teemailtoja ja keskustelua muiden vanhempien kanssa pidettiin tärkeinä. Kyselytulosten välillä eri kouluissa ei ilmennyt paljon eroavaisuuksia. Eroja oli siinä, mitä vastattiin koulun toiminnan riittävydestä ja siinä mistä aiheista vanhemmat halusivat keskustella toistensa kanssa. Tulokseksi tuli, että on tärkeää järjestää vanhempien tarpeiden mukaisesti yhteistyömahdollisuuksia, esimerkiksi vanhempainvartteja ja teemailtoja eri aiheista.

Keskeiset käsitteet: Kodin ja koulun yhteistyö, kasvatuskumppanuus, vanhempien tarpeet, vanhempien huolet, nuorten terveyskäyttäytyminen

Laurea University of Applied Sciences
Laurea Tikkurila
Programme in Nursing

Abstract

Närvänen Veera, Ojanen Minna, Pesälä Suvi, Piirainen Minna

The needs of the parents of 7th grade parents for home-school collaboration

Year	2013	Pages	53
------	------	-------	----

The purpose of this Bachelor's thesis is to describe what kind of needs the 7th grade parents have for home-school collaboration in Koivukylä-Korso area. The objective of this study was to gather information on both needs and concerns that parents have and to clarify how those differ between schools. The electronic Webropol inquiry was answered by 108 parents from three different schools. The material was analysed with the help of the SPSS program and quantitative method.

The results show that parents hoped for more activities organised by the schools, such as new events, as well as increased communication between home and school. The theme meetings arranged by the school and discussions about different themes with other parents were considered important. The results did not show many differences between schools; some differences in the sufficiency of the school's activities and which subjects the parents wanted to discuss with each other. In the future it is important to improve home-school collaboration.

Keywords: Home-school collaboration, fostering partnership, health education, parents' needs, parents' concerns, youth health

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Käsitteet	7
2.1	Kodin ja koulun yhteistyö.....	7
2.2	Kodin ja koulun välinen kasvatuskumppanuus	10
2.3	Vanhempien tarpeet kodin ja koulun välisessä yhteistyössä	10
2.4	7. luokkalaisten vanhempien vanhemmuuden tukeminen	11
2.4.1	Kouluterveydenhuolto vanhempien tukena.....	12
2.5	Nuorten terveyskäyttäytyminen	13
2.5.1	Tupakointi	13
2.5.2	Alkoholin käyttö	13
2.5.3	Huumeiden käyttö.....	14
2.5.4	Ravinto, liikunta ja lepo	14
2.5.5	Nuorten seksuaalisuus	15
2.5.6	Mediakäyttäytyminen.....	15
2.5.7	Kiusaaminen.....	16
3	Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet	17
4	Aineiston kerääminen	17
4.1	Aineiston kuvaus.....	18
4.2	Aineiston analysointi.....	18
4.2.1	Monivalintakysymysten analysointi.....	19
4.2.2	Avoimen palautteen analysointi	20
5	7. luokkalaisten vanhempien tarpeet kodin ja koulun yhteistyössä	21
5.1	Avoimien kysymysten tulokset vanhempien tarpeista	24
6	7. luokkalaisten vanhempien huolet	26
6.1	Avoimien kysymysten tulokset vanhempien huolista	27
7	Koulujen väliset eroavaisuudet	28
7.1	Monivalintakysymysten tulokset vanhempien tarpeiden eroista.....	28
7.2	Avointen kysymysten tulokset vanhempien tarpeiden eroista	30
7.3	Kysymysten tulokset vanhempien huolien eroista.....	31
8	Vanhempien antama muu palaute	31
9	Pohdinta.....	32
9.1	Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	32
9.2	Tulosten tarkastelu	34
9.3	Kehittämisehdotukset	39
	Liitteet.....	46

1 Johdanto

Opinnäytetyö tehtiin Koivukylän koululle, joka on ollut mukana Tavanomaisen vanhemmuuden vahvistamis-kampanjan pilotoitokouluna. Kampanjan nimi on Kamppis-hanke. Hanke kohdistuu kodin ja koulun yhteistyöhön ja sen kehittämiseen. Koivukylän yläkoulussa halutaan syventää vanhempien ja koulun välistä yhteistyötä.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata, minkälaisia tarpeita 7. luokkalaisten vanhemmilla on liittyen kodin ja koulun yhteistyöhön Koivukylä-Korso-alueella. Tavoitteena oli koota yhteenvedo alueen koulujen 7. luokkalaisten vanhempien tarpeista ja huolista. Tässä opinnäytetyössä vanhemmilla tarkoitetaan nuorten vanhempia ja heidän huoltajiaan. Lisäksi tavoitteena oli selvittää miten Koivukylän koulun oppilaiden vanhempien tarpeet ja huolet eroavat alueen muista kouluista. Opinnäytetyö toteutettiin Webropol-kyselyn pohjalta, joka on tehty Koivukylä-Korso alueen kouluille lokakuussa 2012 osana vanhemmuuden kehittämisohjelmaa.

Vanhempia tuetaan moniammatillisen yhteistyön avulla. Koulussa terveydenhoitaja tukee sekä oppilaita, vanhempia, että opettajia. Olemme kiinnostuneita aiheesta, koska kouluterveydenhoitajina tulemme olemaan tekemisissä yläkoulu ikäisten vanhempien kanssa. On tärkeää tietää minkälaisia huolia ja tarpeita vanhemmilla voi olla, kun heidät kohdataan. Terveydenhoitajan näkökulmasta on kiinnostavaa, tuetaanko vanhempia tarpeeksi ja onko siihen riittävästi keinoja. Opinnäytetyön avulla pystymme kehittämään omia valmiuksiamme kohdata vanhempia ja osaamme ottaa huomioon heitä kiinnostavat asiat. Koulu on suuressa osassa nuoren elämää, joten se on keskeisessä asemassa seuraamassa nuorten hyvinvointia. Tämän vuoksi koululla on hyvät mahdollisuudet tukea vanhempia moniammatillisesti.

Kodin ja koulun hyvän yhteistyön lähtökohta on lapsen oppimisen ja terveen kasvun edistäminen. Tutkimusten mukaan kodin ja koulun toimivaan terveysyhteistyöhön on suuri kehittämistarve. Vanhempien osallisuus koulu yhteistyöhön on vähäistä. (Sormunen. 2012.) Useimpien vanhempien mukaan koulu ei kunnolla auta tai kannusta vanhempia verkostoitumaan keskenään tai kannusta heitä mukaan koulu yhteistyöhön (Airaksinen 2012: 1, Sormunen 2012). Koulun ja vanhempien verkostoitumisella nähdään kuitenkin olevan positiivisia vaikutuksia nuorten koulutyöhön (Airaksinen 2012: 1).

Kamppis-hankkeessa on ollut mukana Vantaan kaupungin vanhemmuustyön kehittämisohjelman erityissuunnittelija Maija Uramo, Koivukylä-Korso-alueen koulujen rehtoreita, koulukuraattoreita ja muuta koulujen henkilökuntaa. Yhteyshenkilönä toimi Vantaan kaupungin vanhemmuustyön kehittämisohjelman erityis-suunnittelija Maija Uramo. Koulun puolelta yhteyshenkilönä toimii rehtori Heikki Hirvonen.

2 Käsitteet

Kappaleessa käsitellään opinnäytetyön teoreettinen viitekehys. Kappaleen tarkoitus on johdattaa lukija tämän hetkiseen tilanteeseen kodin ja koulun yhteistyöstä ja nuorten terveyskäyttäytymisestä. Lisäksi käydään läpi millä keinoilla vanhemmuutta tuetaan.

2.1 Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyöllä tarkoitetaan aktiivista ja vastavuoroista toimintaa kodin ja koulun välillä. Yhteistyötä kutsutaan kasvatuskumppanuudeksi. Toiminnalla tuetaan nuoren tervettä kehitystä ja oppimista. Kodin ja koulun yhteistyössä kohtaavat julkinen kasvatusinstituutio, perhe, sekä nuorten kasvatusta koskevat ajattelutavat ja käytännöt (Airaksinen 2012: 7).

Kodin ja koulun välistä yhteistyötä voidaan kuvata toiminnaksi, jolla voidaan kehittää ja parantaa koulun edellytyksiä opettaa ja kasvattaa lapsia. Koulun yhteiset toimintatavat näyttävät vakiintuneen. Kouluissa pidetään vanhempainiltoja, vanhempainvartteja ja lähetetään lukukausitiedotteita. Kodin ja koulun yhteistyössä käytetään yhä enemmän tieto- ja viestintätekniikkaa. (Airaksinen 2012: 16.)

Kodin ja koulun välistä yhteistyötä määrittävät säädökset, joiden lähtökohtia ovat lasten ja nuorten tarpeisiin vastaaminen, oikeudenmukaisuus sekä vastuu ja huolenpito. Kodin ja koulun yhteistyö alkaa varhaiskasvatuksesta ja etenee esiopetuksesta perusopetukseen, mistä se jatkuu lukioon ja ammatilliseen koulutukseen. Valtakunnalliset ja paikalliset päätökset, jotka muodostavat koulun toimintaa ohjaavan kokonaisuuden, määrittelevät myös kodin ja koulun välistä yhteistyötä. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 7.)

Perusopetuslaissa opetuksen tavoitteena on oppilaiden kasvun tukeminen ihmisyyteen ja vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen ja antaa elämään tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksella edistetään sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Opetuksen tulee antaa edellytyksiä osallistua koulutukseen ja itsensä kehittämiseen. Laissa määrätään, että opetuksen tulee olla yhteistyössä kotien kanssa (L/628 2§, 3).

Vanhemmat, oppilaat, opettajat ja muu koulun henkilökunta muodostavat yhteistä ymmärrystä lapsen koulunkäynnistä ja oppimisesta. Yhteistyö muuttaa muotoaan lapsen ja nuoren koulunkäynnin aikana. Päämääriin pääsemiseksi vaaditaan luokan ja koulun yhteisöllisyyden kehittämistä ja yksittäisen oppilaan tukemista. Yhteistyö mahdollistaa vanhempien keskinäisen verkostoitumisen, mikä tukee yhteisen vastuun ottamista lapsen arjessa. Samalla hyvä yhteistyö toimii mallina lapsille ja nuorille. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 11.)

Haasteita kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön tuovat erilaiset perherakenteet, kulttuuriset muutokset, sekä erilaiset ristiriitatilanteet. Tänä päivänä lapset elävät monenlaisissa perheissä. Lapsella voi olla kaksi eri kotia tai vanhempia kahdessa eri paikassa. Uusperheiden kautta voi olla isä- tai äitipuolia tai lapsen vanhemmat voivat olla samaa sukupuolta. Kodin ja koulun välisen yhteistyön kannalta on tärkeää miettiä, onko perherakenteiden muuttuminen yhteistyössä otettu huomioon. Yhteistyön kannalta on oleellista kehittää toimintaa siten, että lapsen koulunkäynnin kannalta kaikki tärkeät aikuiset tavoitetaan. Vastuu lapsen koulunkäyntiin liittyvissä asioissa ja tiedon välittämisessä on lapsen huoltajilla. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 25.)

Kouluyhteisössä tulee ottaa huomioon monikulttuuristen perheiden erilaiset tarpeet. Maahanmuuttajalasten vanhempien kuuleminen koulunkäynnin odotusten ja näkemysten suhteen on tärkeää, koska lähtömaan koulun toiminta on voinut olla hyvin erilaista kuin suomalaisessa koulussa. Vanhemmille annetaan tarvittaessa tietoa suomalaisen koulun arvoista, toimintatavoista sekä käytänteistä. Maahanmuuttajien osallistuminen kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön voi olla haasteellista ja he voivat tarvita erityistä rohkaisua yhteistyöhön osallistumiseen. Tutustumisen ja yhteisymmärryksen löytymisessä voivat auttaa erilaiset toiminnalliset työtavat. Kieliongelmiin vuoksi on hyödyllistä käyttää tulkin apua. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön. 2007: 25-27.)

Sormusen tutkimuksesta selviää, että kodin ja koulun toimivaan terveysyhteistyöhön on suuri kehittämistarve. Tutkimusten mukaan kodin ja koulun yhteistyö on yksi prioriteetti ja lapsen oppimista ja tervettä kasvua edistävä tekijä. Koulujen voimavaroissa, rakenteissa, tiedon tasossa ja asenteellisessa ilmapiirissä on kuitenkin puutteita. Vanhempien rooli kouluyhteisössä on vähäinen. Tulosten mukaan koulut työskentelivät oppilaiden terveen kasvun ja oppimisen eteen. Toiminta painottui ongelmien hoitamiseen, mutta ei parhaalla tavalla pystynyt ennaltaehkäisemään niitä. (Sormunen. 2012.)

Yhteistyötä tehdään yhteisö- ja yksilötasolla. Esimerkiksi vanhempainillat, juhlat ja retket ovat yhteisötasoa. Yksilötasolla toimijoina ovat yksittäisen oppilaan vanhemmat, opettaja tai joku muu koulun henkilökunnan jäsen. Yhteistyö kunnan tasolla on kodin- ja koulun yhteistyön mahdollistamista. Kunta on opetuksen järjestäjä ja päättää tällöin opetuksen peruslinjauksista ja voimavaroista. Lapsen ja nuoren hyvinvoinnin edistämisestä on tehty toiminnan linjauksia ja strategioita. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 13.)

Kunnassa asuvien vanhempien ja oppilaiden olisi tärkeää päästä mukaan päätösten valmisteluun, joilla vaikutetaan lasten ja nuorten opetusjärjestelyihin ja hyvinvointiin. Vanhemmat ja vanhempainyhdistykset ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita kunnan opetustoimelle. He tuovat

esiin vanhempien näkökulman opetusta ja kasvatusta koskevissa kysymyksissä. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 13.) Opetushallitus kehittää kodin ja koulun yhteistyötä. Lain mukaan opetushallitus valmistelee kodin ja koulun välistä yhteistyötä koskevia osia yhteistyössä sosiaali- ja terveysalan tutkimus ja kehittämiskeskuksen kanssa (L/628 145).

Koulun tasolla tapahtuva yhteistyö on yhdessä tapahtuvaa koulun toiminnan kehittämistä. Se edistää parhaimmillaan koulun yhteisöllisyyttä, turvallisuutta, terveyttä sekä oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointia. Oppilaat voivat osallistua oppilaskuntien, luokkatoimikuntien ja tukioppilastoiminnan kautta asioiden edistämiseen koulun ja kunnan tasolla. Luokan tasolla yhteistyön tulisi vahvistaa yhteisöllisyyttä luokassa ja sosiaalisia suhteita. Yhteistyön kautta opettajalla on vanhempien tuki luokan asioita ratkottaessa, minkä vuoksi vanhempien toiveet ja tarpeet on tärkeä kartoittaa. Oppilastason yhteistyö lisää muun muassa opettajan oppilaantuntemusta. Myös nuori tulee ottaa mukaan yhteistyöhön ajatuksineen. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 13,14.)

Kodin ja koulun välillä on olemassa monenlaista yhteistyötoimintaa. Näkyvimpiä yhteistyötoiminnan muotoja ovat koulujen juhlatilaisuudet, kuten joulu- ja kevätjuhlat. Näiden lisäksi näkyvimpiä koulukohtaisia tapahtumia ovat erilaiset kulttuuri- ja urheilupäivät. Vanhemmat voivat antaa oman panostuksensa koulun tapahtumiin vapaaehtoisella osallistumisellaan. Osallistumista vapaaehtoistyöhön edesauttaa kouluyhteisö, jota on helppo lähestyä, sekä ajankohta jolloin tapahtumia järjestetään. Vanhemmat voivat osallistua koulun toimintaan muun muassa toimimalla erilaisten tapahtumien valvojana tai juhlatilaisuuksiin yleisönä. (Heikkilä 2010: 11, 13-15.)

Vanhempainiltojen tarkoituksena on nostattaa yhteistyöhalukkuutta ja vanhempien kiinnostusta koulunkäyntiä kohtaan. Vanhempainillat ovat joko koulu- tai luokkakohtaisia. Koko koulua koskevissa vanhempainilloissa keskitytään aihepiireihin, jotka koskettavat yleisellä tasolla koko kouluyhteisöä, esimerkiksi kodin ja koulun yhteistyötä. Luokkakohtaisissa vanhempainilloissa keskitytään luokan sisällä tapahtuviin asioihin, joihin koetaan tarpeelliseksi puuttua, esimerkiksi kiusaamiseen ja pinnaamiseen. (Heikkilä 2010: 11, 13-15.)

Arvostetuin yhteistyömuoto sekä vanhempien että opettajien mielestä on henkilökohtainen keskustelu eli vanhempainvartti. Vanhempainvartin etuna koetaan tiedon välittyminen molempinpuolisesti. Vanhemmat saavat tietoa lapsensa koulunkäyntiin liittyvistä asioista ja opettajat saavat tietoa oppilaan perhe- ja kotitilanteesta. Keskustelun etuna on vanhempien rohkeampi osallistuminen, jolloin esiin voidaan tuoda asioita joista yleisissä vanhempainilloissa ei uskallettaisi puhua. (Heikkilä 2010: 11, 13-15.)

2.2 Kodin ja koulun välinen kasvatuskumppanuus

Kasvatuskumppanuus on avointa tiedonvälittämistä, päätösten tekoa ja asiantuntijuuden muodostumista kodin ja koulun välillä. Hyvän kasvatuskumppanuuden onnistumiselle on oleellista vanhempien mielipiteiden kuuleminen ja opettajan työn arvostus. Työnjako vanhempien ja opettajien välillä, sekä molemminpuolinen vastuun ottaminen, on edellytys hyvin toimivalle kasvatuskumppanuudelle. Kodin ja koulun välinen yhteistyö auttaa opettajaa suunnittelemaan ja toteuttamaan opetusta. Yhteistyö tukee nuoren koulunkäyntiä ja oppimista kotoa käsin. (Kautto & Martikainen 2012: 20, 24.) Toimiva yhteistyö osapuolten välillä mahdollistaa varhaisen puuttumisen oppimisen ongelmiin (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 13). Kasvatuskumppanuudessa kaikki ovat samanarvoisia ja kohtelun tulee olla tasapuolista (Airaksinen 2012: 7).

Tasavertainen yhteistyösuhde aikuisten välillä antaa lapselle tukevan perustan hyvälle elämälle ja luo lapselle ja nuorelle turvallisuuden tunteen. Luottamus kodin ja koulun välillä on keskeistä hyvän yhteistyön saavuttamiseksi. (Hilasvuori 2002: 19, 20.) Kunnioittavan ilmapiirin ylläpitäminen on erityisen tärkeää tilanteissa, joissa kodin ja koulun arvo- ja kokemusmaailmat ovat kaukana toisistaan. Kunnioituksen puutteesta kertoo asioiden salaaminen, peitteleminen ja toisen osapuolen mitätöiminen ja ohittaminen. Vanhempien saama tieto lapsen ja opettajan välisestä suhteesta määrittelee luottamusta kouluun ja lapsen saamaan opetukseen. Opettajalta vaaditaan arvostavaa lapsen ominaislaatua kunnioittavaa asennetta. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 11, 12.)

2.3 Vanhempien tarpeet kodin ja koulun välisessä yhteistyössä

Suurin syy yhteistyöhön on lapsen hyvinvoinnin ja koulunkäynnin tukeminen. Vanhemman ja opettajan näkökulmasta tarkasteltuna tiedon jakaminen ja vastaanottaminen on tärkeää. Useimpien vanhempien mukaan koulu ei kunnolla auta tai kannusta vanhempia verkostoitumaan keskenään (Airaksinen 2012: 1, Sormunen 2012). Koulun ja vanhempien verkostoitumisella nähdään kuitenkin olevan positiivisia vaikutuksia koulutyöhön (Airaksinen 2012: 1).

Vanhemmat arvostavat kodin ja koulun yhteistyötä ja käyvät erilaisissa koulun järjestämissä tilaisuuksissa passiivisina tiedon vastaanottajina. Ristiriitaista on, että koulun asiakirjoissa kuvataan vanhempien ja koulun yhteistyö aktiiviseksi ja vastavuoroiseksi toiminnaksi. (Metso 2004: 30-31.) Eniten kodin ja koulun välisessä yhteistyössä käytetään tiedottamista, jossa vanhemmat saavat opettajalta selonteon lapsen koulumenestyksestä. Vähiten käytetään keinoja, jossa opettajat kutsuvat vanhemmat osallistumaan lapsen koulunkäynnin suunnitteluun.

Suuri osa vanhemmista tuntee, että heidät on kutsuttu koululle muinakin aikoina kuin vanhempainiltoina, mutta he eivät kokeneet saavansa tarpeeksi ohjausta siihen, miten he voisivat tulla osallisiksi koulunpäivän kulkuun. Opettajat ilmoittavat vanhemmille hyvin eri mahdollisuuksista kodin ja koulun yhteistyössä, mutta eivät kannustaneet vanhempia osallistumaan mahdollisuuksiin syvemmin. (Sormunen 2012.) Sormusen mukaan vanhemmista vanhempainillat ovat tärkeitä, mutta niitä ei pidetä houkuttelevina. Tutkimuksen mukaan vanhempien mielestä luokanopettaja on vastuussa aloitteiden tekemisestä. Vanhemmat toivovat koulun monipuolistavan yhteistyötä kodin kanssa. Suuri osa Sormusen tutkimukseen osallistuneista vanhemmista haluaisi lisätä vuorovaikutusta opettajien ja muiden vanhempien kanssa. (Sormunen 2012.)

Yhteistyön aloittamisessa osapuolilta tarvitaan vastaanottamiskykyä, joka vahvistaa yhteisymmärryksen rakentumista ja eri näkökulmien yhteensovittamista. Koulun haasteena onkin luoda tilaa vanhempien ajatusten, toiveiden ja huoltien kuulemiselle lasten koulunkäynnistä. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 11.) Parhaimmillaan koulu voi tarjota vanhemmille erilaisia mahdollisuuksia osallistua koulun toimintaan ja lapsensa koulunkäyntiin. Varmistamalla riittävät voimavarat ja henkilöstön ajankäytön yhteistyölle, voi koulu vaikuttaa myönteisen vuorovaikutuksen syntyyn. Koulun tulisi panostaa siihen, miten ja millaisessa ympäristössä vanhemmat otetaan vastaan. Vanhempien tulee tuntea itsensä tervetulleeksi koulun toimintaan. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 13.)

2.4 7. luokkalaisten vanhempien vanhemmuuden tukeminen

Vanhempien tukemisella tarkoitetaan vanhempien tarpeiden huomioimista ja tuen antamista. Nykyään nuorten kasvatusta on tietoisempaa toimintaa. Lasten ja nuorten kehitystä halutaan tukea aiempaa enemmän. Tietoisuus kasvatuksen tavoitteista saattaa lisätä vanhempien pelkoa, epävarmuutta ja syyllisyyttä, koska he saattavat kokea, että nuoren toiveita tai tarpeita ei ole huomioitu tarpeeksi. Tutkimusten mukaan kasvatuskulttuuri on Suomessa muuttunut tottelevaisuuskulttuurista keskustelu- ja neuvottelukulttuuriksi. Kasvatusta päävastuu on edelleen äideillä, koska he ovat pääsääntöisesti enemmän lapsen tai nuoren kanssa. Vanhempien tueksi ovat tulleet kasvatustieteen ammattilaiset, jotka yhdessä huolehtivat lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Kasvatustieteen ammattilaisia ovat esimerkiksi opettajat ja kouluterveydenhoitajat. (Metso 2004: 18-20.)

Ristiriitatilanteita ratkottaessa on oleellista miettiä miten ristiriidat ratkaistaan yhteistyössä koulun ja vanhempien välillä. Keskeistä on miettiä, kuinka asiaa lähestytään ja miten siitä puhutaan. Parhaimpaan lopputulokseen ristiriitoja selvitettäessä päästään silloin, kun koulu toimii yhteistyötahona perheen kanssa ja kaikki osapuolet kokevat tulleensa kuulluksi. Kouluyhteistyön tulisi miettiä etukäteen kuinka ristiriitatilanteita voidaan ratkaista yhdessä perhei-

den kanssa. Lasta koskevia ratkaisuja ei tule tehdä vanhempia kuulematta tai heidän kanssaan neuvottelematta. (Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön 2007: 25-27.)

2.4.1 Kouluterveydenhuolto vanhempien tukena

”Kouluterveydenhuolto on kansanterveystyön, sivistystoimen ja sosiaalitoimen yhteistyötä. Sen tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä oppilaiden, vanhempien, oppilashuollon muun henkilöstön ja opettajien kanssa” (Rimpelä, Rigoff, Kuusela & Peltonen 2007: 90). Kouluterveydenhuollolla on oma tärkeä osuutensa oppilaiden kasvatustyössä. (Terho, Ala-Laurila, Laakso, Krogius & Pietikäinen 2002: 11.) Ihmisyiden ja eettisyyden lisäksi oppilaille opetetaan tietoja ja taitoja, joita he tarvitsevat hyvään terveyteen ja omaan hyvinvointiinsa. Koulun tulee tarjota oppilailleen näihin hyvät edellytykset. Hyvinvointia ja oppimista tulee arvioida monipuolisesti ja kokonaisvaltaisesti.

Koulu on oppilaiden työyhteisö ja tämän yhteisön terveys muodostuu useiden tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Kouluterveydenhuolto on osa kouluyhteisön toimintaa, ja sen tulee omalta osaltaan edistää yhteisön terveyttä ja hyvinvointia. Kouluterveydenhuolto toimii kiinteässä yhteistyössä koulun kanssa. Tällainen yhteistyö on tärkeää hyviin tuloksiin pääsemiseksi. (Terho ym. 2002:11, 20.) Kouluterveydenhoitajan on mahdollista tavata oppilaiden vanhempia vanhempainilloissa, oppilashuoltoryhmissä ja laajojen terveystarkastusten yhteydessä. Laaja terveystarkastus tehdään yläkouluikäisellä kahdeksannella luokalla. Kumppanuuteen perustuva asiakassuhde mahdollistaa oppilaan ja perheen osallisuuden itseä ja perhettä koskevissa asioissa ja kannustaa perhettä tuomaan esiin omia näkemyksiään ja ratkaisuja asioihin. (Hakulinen-Viitanen, Hietanen-Peltola, Hastrup, Wallin & Pelkonen 2012: 19, 20, 40, 61.)

Terveystarkastuksessa nostetaan esiin oppilaan etu, tarpeet ja tieto hänen terveyttään ja hyvinvointiaan suojaavista tekijöistä. Tarkastuksessa selvitetään oppilaan ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvua, kehitystä ja hyvinvointia. Keskustelun aikana tuetaan oppilaan ja vanhempien ajatuksia siitä, mihin asioihin oppilaan terveydessä tarvittaisiin muutosta ja miten siinä voitaisiin onnistua. Tärkeää on selvittää myös vanhempien ja perheen tilannetta. Vanhempia tuetaan pysymään vanhemman roolissa ja asettamaan nuorelle selkeät rajat. Vanhempia ohjataan kuuntelemaan nuorta silloin, kun hän haluaa puhua ja kokee tarpeen tulla kuulluksi. (Hakulinen-Viitanen ym. 2012: 19, 20, 40, 61.)

Kouluterveydenhoitajan toisena tehtävänä on osallistua oppilashuoltotyöhön eli oppilashuoltoryhmään. Oppilashuoltotyön ensisijainen kehittämistavoite on palvelujen tasa-arvoinen saataisuus. Ryhmä toimii tavallisesti koulun sisällä moniammatillisena sisäisenä tiiminä, mutta on verkostoitunut usein kunnassa toimivien muiden viranomaisten, kuten lastensuojelun, poliisin

ja erityisnuorisotyöntekijöiden kanssa. Oppilashuoltoryhmän tavoitteet ja toiminta vaihtelevat kouluittain. Tarkoituksena on tukea opettajan työtä, oppilaan oppimista ja kasvua ja vanhempien kasvatustyötä. Ryhmässä voidaan käsitellä muun muassa yksittäisen oppilaan asioita, opetustyön oppilashuollollista toteuttamista ja koulun sisäistä kehittämistä. (Terho ym. 2002: 32-33.)

2.5 Nuorten terveystietoisuus

2.5.1 Tupakointi

Vuosien 2010/2011 valtakunnallisen kouluterveyskyselyn mukaan nuorten tupakointi on yleisesti vähentynyt vuosituhannen vaihteen jälkeen sekä pojilla että tytöillä. 12-14-vuotiaiden tupakointikokeilut ovat vähentyneet. Vuonna 2011 14-vuotiaista tytöistä 6 % käyttää päivittäin tupakkatuotteita ja pojista 4 %. Nuuskan käyttö 14-18-vuotiailla pojilla on kasvanut. Vuonna 2011 nuuskaa olivat kokeilleet 14 % 14 vuoden ikäisistä pojista. Myös tyttöjen nuuskakokeilut ovat nousseet. (Raisamo, Pere, Lindfors, Tiirikainen, & Rimpelä. 2011.) Nuorten tupakointi ja alkoholin käyttö liittyvät toisiinsa. Vuonna 2007 julkaistussa tutkimuksessa Pirskanen on todennut, että 94 % tupakoivista nuorista käyttää myös alkoholia. Vain 6 % tupakoivista on ilmoittanut itsenä raittiiksi.

2.5.2 Alkoholin käyttö

Nuorten alkoholin käyttöön on yritetty vaikuttaa monin eri keinoin. Nuoret käyttävät alkoholia usein hauskanpitoon ja rentoutumiseen, mutta päihteitä käytetään myös pahanolon sietoon (Pirskanen 2007). Vuonna 2011 14-vuotiaista pojista 66 % on ilmoittanut olevansa raittiita, kun samanikäisistä tytöistä raittiiksi on ilmoittanut itsensä 58 % (Raisamo ym. 2011). 14-vuotiaista kerran kuukaudessa tai useammin juovia oli poikien joukossa 8 % ja tyttöjen joukossa 15 %. Tutkimuksen mukaan kerran kuukaudessa alkoholia käyttäneiden määrä on laskenut edellisvuosista sekä tytöillä että pojilla. (Raisamo ym. 2011.) Nuoret ilmoittavat alkoholin aiheuttavan muun muassa muistin menetystä, sammumista ja itsensä satuttamista (Pirskanen 2007).

Nuorten alkoholin käytön vähentämiseksi on tehty paljon työtä ja käyttö onkin vähentynyt. Vanhemmille on suunnattu alkoholivalistusta Viisas vanhemmuus-ohjelman avulla (Piispa 2009). Ohjelman tarkoitus on valistaa aikuisia alkoholista niin, että lapsille ja nuorille ei aiheudu siitä suoraa tai epäsuoraa haittaa. Lisäksi tarkoituksena on, että aikuiset saavat kielteisen asenteen nuorten alkoholin käyttöä kohtaan. Vanhempien alkoholin käyttö heijastuu lasten ja nuorten elämäntapoihin ja asenteisiin, mikä myöhemmin vaikuttaa myös nuorten alko-

holin käyttöön. (Piispa 2009) Siksi on tärkeää valistaa vanhempia siitä, miten heidän käytöksensä ohjaa lapsia ja nuoria heidän myöhemmissä valinnoissaan.

2.5.3 Huumeiden käyttö

Nuorten terveystapatutkimuksen mukaan huumeita on tarjottu 7-8 %:lle 14-vuotiaista nuorista. Huumeita tarjotaan nuorille vieraiden ja kavereiden välityksellä. Nuorten asenteet huumeiden kokeilua kohtaan ovat muuttuneet sallivammiksi. On todettu, että sosiaalinen altistuminen huumeille on lisääntymässä. (Raisamo ym. 2011.)

Vuonna 2007 koululaisiin kohdistuneen ESPAD-tutkimuksen mukaan 15-16-vuotiaista nuorista 8 % on kokeillut kannabista joskus elämänsä aikana. Vuonna 1999 osuus on ollut 10 % ja vuonna 2003 11 %. Sukupuolieroja ei tutkimuksessa ole tullut ilmi. Kyselyssä on tiedusteltu erilaisten ”kovien huumeiden” kokeilua, johon 0-2 % vastasi joskus kokeilleensa. Samanlaiset tulokset on saatu valtakunnallisesta kouluterveyskyselystä, johon vastaavat 8-9-luokkalaisten oppilaat. Tulosten mukaan suuria alueellisia eroja ei ole muualla kuin Etelä-Suomessa, jossa taso on kolmanneksen muuta maata korkeampi. ESPAD-tutkimuksessa on havaittu että koulumenestys vaikuttaa huumeiden käyttöön. Vähiten päihteitä käyttävät hyvin menestyvät, joiden huumeiden kokeilut ovat hyvin vähäisiä. (Tanhua, Virtanen, Knuutti, Leppo & Kotovirta 2011: 45.)

2.5.4 Ravinto, liikunta ja lepo

Murrosikäiset tarvitsevat jaksamiseen, kasvuun ja kehitykseen monipuolista ja terveellistä ruokaa. Ravitsemuksen perustana ovat lautasmalli, säännöllinen ateriaritmi ja terveelliset välipalat. (Suomalaisten ravitsemus ja ruokailu, Kouluikäiset.) Vuosien 2010/2011 valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tuloksista tulee ilmi, että yläasteikäisistä pojista 32 % ja tytöistä 35 % jättää päivittäin kouluruoan syömättä. Myös aamupalan syömisessä on suuria puutteita, pojista 42 % ja tytöistä 47 % ilmoittaa, ettei syö aamupalaa joka arki-aamu. 53 % tytöistä ilmoittaa, etteivät he juo maitoa tai piimää kouluruokailun yhteydessä. (Kouluterveyskysely tulokset vuosilta 2010/2011.)

Lasten ja nuorten tulisi suositusten mukaan harrastaa liikuntaa vähintään 60 minuuttia joka päivä. Aktiivisuuden tulisi olla monipuolista, jotta kaikki fyysisen kunnon osatekijät kehittyisivät. (Suomalaiset ravitsemussuositukset - ravinto ja liikunta tasapainoon 2005.) Vuosien 2010/2011 valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tuloksista ilmenee, että 8. ja 9. luokan pojista 33 % ja tytöistä 36 % ilmoittaa harrastavansa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan yhden tunnin viikossa. (Kouluterveyskysely tulokset vuosilta 2010/2011).

Oppimisen perusedellytyksenä on hyvä vireystila, sillä uuden oppiminen ja muistaminen vaikeutuvat väsyneenä. Heikentyneen keskittymiskyvyn, oppimissuoritusten huonontumisen sekä ärtyneisyyden taustalla saattaa olla väsymys. Nuori ei välttämättä itse ymmärrä ongelmien johtuvan juuri väsymyksestä. Väsymyksestä voi aiheutua myös fyysisiä oireita, joita ovat muun muassa päänsärky ja huimaus. Lisäksi päiväväsymys voi lisätä alttiutta joutua onnettomuuksiin, mikä on tärkeää huomioida etenkin liikenteessä. (Terho ym. 2002: 346.)

Vuosien 2010/2011 valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tuloksista selviää, että 8. ja 9. luokan pojista 30 % ja tytöistä 24 % ilmoittavat menevänsä nukkumaan koulupäivänä tavallisesti noin klo 23 jälkeen. (Kouluterveyskysely tulokset vuosilta 2010/2011.) Murrosikäisen nuoren tulisi nukkua yön aikana noin yhdeksän tuntia. (Murkun kanssa - tukea vanhemmille.) Myöhään valvominen voi johtua viivästyneestä unirytmistä, jolloin varsinainen nukahtaminen voi siirtyä myöhemmäksi (Terho ym. 2002: 348). Riittävän unen lisäksi nuoren tulisi levätä rauhoittavalla toiminnalla (Renfors, Litmanen & Lähdesmäki 2003: 7).

2.5.5 Nuorten seksuaalisuus

Nuorelle seksuaalisuuteen liittyvistä asioista tulee omakohtaisia 10-12 vuoden iässä jolloin murrosikä alkaa. Murrosikä on herkkyyksiaikaa, jolloin arkuutta ja ujoutta saatetaan piilotella kovalla ja aikuismaisella käytöksellä. Näin käyttäytyvä nuori tarvitsee aikuisen tukea ja suojaa yhtä paljon kuin ujompi ja arempi nuori. Kehittyvä nuori miettii jatkuvasti olenko minä normaali. Tässä vaiheessa, kun nuori vertailee itseään toisiin, on tärkeää, että nuorella on terve, hyvä ja oikea vertailupinta. (Nuoren seksuaalisuus.)

Valtakunnallisen kouluterveyskyselyn mukaan vuonna 2010/2011 peruskoulun 8.-9. luokkalaista pojista 21 % ja tytöistä 22 % ilmoittaa olleensa yhdynnässä. Luvut ovat pysyneet melko samoina viimeiset vuodet. Laskua on kuitenkin vuosilta 2000/2001 jolloin luvut olivat pojilla 23 % ja tytöillä 26 % Seksuaalista väkivaltaa on kyselyn mukaan kokenut vuosina 2010-2011 7 % 8.-9. luokan pojista ja tytöistä 20 %. (Kouluterveyskysely tulokset vuosilta 2010/2011.)

2.5.6 Mediakäyttäytyminen

Mediakulttuuri ja -välineet ovat keskeisessä asemassa lasten ja nuorten maailmassa sekä määrällisesti että laadullisesti. (Kangas & Kuure 2003: 30). Lasten ja nuorten mediamaailma pähkinänkuoressa -selvityksestä ilmenee, että 13-16-vuotiaista nuorista 99 % kertoo käyttävänsä internetiä ja 97 % viettää aikaansa television parissa. (Thorslund 2009: 16). Vuosien 2010/2011 valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tuloksista selviää, että 8. ja 9. luokan pojista 26 % ja tytöistä 21 % ilmoittivat viettävänsä ruutu-aikaa yli 4 tuntia arkipäivisin.

Yksi lasten ja nuorten elämiseen kuuluva tapa solmia ja ylläpitää suhteita on tietokoneiden avulla tapahtuva verkkoyhteisöllisyys. Verkkoyhteisöllisyyden muotoja ovat esimerkiksi chat-tailu, pelaaminen ja keskustelupalstat. Verkkokäyttäytymisen yleistyessä on nettikiusaaminenkin yleistynyt. Kiusaaminen ulottuu koulun ulkopuolelta myös kotiin esimerkiksi sähköpostien välityksellä. Vanhempien voi olla hankalaa huomata tai puuttua netissä tapahtuvaan kiusaamiseen. (Thorslund 2009: 49, 52.)

Vanhempien tulisi asettaa ohjaajan rooliin lasten ja nuorten tietokoneiden käytössä. Heidän tulisi opastaa lapsiaan oikeanlaiseen tietokoneen käyttöön ja siihen että tietokonetta ei käytetä pelkästään viihtymiseen. Vanhempien tulisi myös kontrolloida lasten tietokoneen käyttöä ajallisesti ja opastaa tietokoneen kohtuukäyttöön. (Kangas ym. 2003: 86.)

2.5.7 Kiusaaminen

Kiusaaminen voidaan luokitella kahteen eri ryhmään. Suora kiusaaminen on toimintaa, jossa henkilöä kiusataan henkisesti, esimerkiksi verbaalisesti, ja/tai fyysisesti. Epäsuora kiusaaminen tarkoittaa sitä, että yksilöä kiusataan niin sanotusti kiertoteitse muun muassa sulkemalla kiusattu pois joukosta tai vahingoittamalla hänen vuorovaikutussuhteitaan. (Autio, Eräranta & Myllyniemi 2008: 95.)

Kiusaamisella on useimmiten hyvin kauaskantoiset vaikutukset kiusatun elämässä. Kiusaaminen vaikuttaa negatiivisesti yksilön henkiseen, fyysiseen sekä sosiaaliseen hyvinvointiin ja sitä kautta pitkälle kiusatun koko elämään. Tutkimusten mukaan nuorilla, joita ei ole kiusattu tai he eivät ole olleet kiusaajina, on yleisesti hyvät psyykkiset, fyysiset ja sosiaaliset voimavarat tulevaisuuden suunnitteluun. Koulukiusatun on vaikeampi kiinnittyä vertaisyhteisöönsä. Kiusaaminen saattaa myös heikentää kiusatun opiskelutaitoja sekä opiskelumotivaatiota. Tämä puolestaan voi vaikuttaa negatiivisesti kiusatun opiskelu- ja työuraan, mikä saattaa johtaa jopa sosiaaliseen ja yhteiskunnalliseen syrjäytymiseen myöhemmin elämässä. (Autio ym. 2008: 94, 101.)

Kiusaamiseen puuttuminen on erittäin tärkeää, avainasemassa ovat koulun rehtori, opettajat, oppilashuolto, vanhemmat sekä koulun terveydenhoitohenkilöstö. Opetuksella ja ohjaamisella voidaan vaikuttaa nuorten asenteisiin. Kouluissa kaikilla asteilla tulisi opettaa koulukiusaamiseen ja vertaissuhteisiin liittyvää osaamista ja ymmärrystä esimerkiksi tukemalla ryhmäytymistä ja vaikuttaa siten kiusaamisen loppumiseen. Jotta tällaista voidaan saavuttaa, tulee henkilöstölle antaa siihen riittävästi aikaa, osaamista sekä hyviä toimintamalleja. (Autio ym. 2008:102-103.)

Valtakunnallisessa kouluterveyskyselyssä vuosilta 2010/2011 8-luokkalaisista 3 % ilmoittaa tulleensa kiusatuksi useita kertoja viikossa. Tyttöillä luku on 3 % ja pojilla 4 %. Noin kerran viikos-

sa kiusaamista kokee 4 % nuorista; tytöistä 4 % ja pojista 5 %. 28 % ilmoittaa kokevansa kiusaamista tätä harvemmin; tytöistä 25 % ja pojista 30 %. Luvut ovat pysyneet lähes samoina vuoden 2000/2001 valtakunnallisesta kouluterveyskyselystä asti. (Kouluterveyskysely tulokset vuosilta 2010/2011.)

3 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet

Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata, minkälaisia tarpeita 7. luokkalaisten vanhemmilla on liittyen kodin ja koulun yhteistyöhön Koivukylä-Korso-alueella. Tavoitteena on koota yhteenveveto alueen koulujen 7. luokkalaisten vanhempien tarpeista ja huolista. Lisäksi tavoitteena on selvittää miten Koivukylän koulun 7. luokkalaisten vanhempien tarpeet ja huolet eroavat alueen muista kouluista. Erot tutkitaan työelämän toiveesta, koska silloin yhteistyömuotoja on helpompi kehittää koulukohtaisesti. Opinnäytetyön tavoitteet tukevat Kamppis-hankkeen tavoitetta, jonka tarkoituksena on tukea vanhemmuutta ja kehittää kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

Tutkimuskysymykset:

1. Minkälaisia tarpeita 7. luokkalaisten vanhemmilla on kodin ja koulun yhteistyöhön liittyen?
2. Minkälaisia huolia 7. luokkalaisten vanhemmilla on nuorten terveystietoisuuteen liittyen?
3. Miten Koivukylän koulun 7. luokkalaisten vanhempien tarpeet eroavat alueen muista kouluista?
4. Miten Koivukylän koulun 7. luokkalaisten vanhempien huolet eroavat alueen muista kouluista?

4 Aineiston kerääminen

Opinnäytetyössä käytettiin valmiiksi kerättyä aineistoa. Aineistossa Koivukylä-Korso-alueen 7. luokkalaisten oppilaiden vanhemmat vastasivat kyselylomakkeella kysymyksiin, joissa heiltä kysyttiin kiinnostuneisuutta nuoria koskeviin tärkeisiin elämänalueisiin. Kyselylomake on osa Tavanomaisen vanhemmuuden vahvistamiskampanjaa. Aineisto kerättiin Webropol-kyselyn avulla. Strukturoidun kyselylomakkeen (Liite 1.) laati yhteyshenkilö Maija Uramo yhdessä Koivukylän koulun rehtorin Heikki Hirvosen kanssa.

Koivukylän koulun rehtori Heikki Hirvonen lähetti kyselyn sähköpostitse Koivukylän koulun 7. luokkalaisten oppilaiden vanhemmille. Kyselyn yhteydessä vanhemmille lähetettiin saatekirje. Saatekirjeessä kerrottiin, että kyselyyn vastaamalla vanhemmat auttavat koulua toimimaan

paremmin nuorten ja kotien tukena. Lisäksi hän välitti kyselyn muille alueen yläkoulujen rehtoreille, jotka valintansa mukaan laittoivat kyselyn eteenpäin. Muita Koivukylä-Korso-alueen kouluja ovat Havukosken, Korson, Ruusuvuoren ja Mikkolan koulu. Kyselyyn vastasivat yhteensä kolmen koulun oppilaiden vanhemmat (Koivukylän, Havukosken ja Mikkolan koulut). Aineisto kerättiin lokakuussa 2012.

4.1 Aineiston kuvaus

Kyselyyn vastasi yhteensä 108 vanhempaa. Kyselyssä vanhemmat vastasivat kysymyksiin, joissa heiltä kysyttiin kiinnostuneisuutta koulun arjesta ja toimintatavoista, kiusaamisesta, tupakoinnista, alkoholista ja huumeista eli päihteistä, nettikäyttäytymisestä, kodin säännöistä ja vapaa-ajasta kavereiden kanssa, murrosiästä ja seksuaalisuudesta, viihteestä, tv:stä ja tietokoneista eli mediakäyttäytymisestä, ravinnosta, liikunnasta ja levosta eli nuorten terveystottumuksista sekä monikulttuurisuudesta nuoren arjessa.

Koska tutkimuskysymyksiä oli kartoittava vanhempien huolia ja tarpeita, jaoteltiin opinnäytetyössä kyselyn väitteet huoliksi ja tarpeiksi. Kyselyssä oli kuusi eri väittämää, joista neljä luokiteltiin vanhempien tarpeita koskeviksi ja kaksi huolia koskeviksi. Tarvetta kuvasi väittämä ”aihe kiinnostaa minua”, koska aihe josta ollaan kiinnostuneita, kuvaa usein sitä, mistä halutaan lisää tietoa. Kahdessa väittämässä kysyttiin suoraan vanhempien tarpeita. Nämä tarvetta kuvaavat väittämät selvittivät haluavatko vanhemmat eri aiheista järjestettävän teemaillan ja haluavatko he keskustella eri aiheista muiden vanhempien kanssa. Viimeisessä tarpeisiin liittyvässä väittämässä selvitettiin onko koulun nykyinen toiminta riittävää vai tarvitsevatko vanhemmat tukea koululta eri teemoista.

Huoliin viittasi kaksi väitettä. Toisessa väittämässä selvitettiin mitkä aiheet huolestuttavat vanhempia. Toisessa väittämässä kysyttiin, kokeeko vanhempi vaikeaksi puhua lapsensa kanssa jostakin aiheesta. Jos keskustelu ja keskustelun aloittaminen jostain aiheesta on vaikeaa, voi asia jäädä epäselväksi vanhemmalle ja aiheuttaa tietämättömälle vanhemmalle huolta. Vanhempien vastauksia käsiteltiin neliportaisen vastausasteikon avulla. Vastausvaihtoehdot kyselyssä ovat ”Ei lainkaan”, ”Jonkin verran”, ”Aika paljon” ja ”Paljon”. Näiden vastauksien lisäksi vanhemmat pystyivät vastaamaan vapaamuotoisesti koulun toiminnasta.

4.2 Aineiston analysointi

Opinnäytetyössä analysoitiin kaikki saadut vastaukset. Aineiston tulokinnassa haettiin vastauksia tutkimuskysymyksiin. Esiin nostettiin tiedot vanhempien tarpeista ja huolista kodin ja koulun yhteistyöhön liittyen. Lisäksi selvitettiin miten Koivukylän koulun 7. luokkalaisten vanhempien tarpeet erosivat muista alueen kouluista. Tämän jälkeen Koivukylän koululle pystyt-

tiin suunnittelemaan kehittämisehdotukset vanhempien tarpeiden mukaisesti. Aineisto analysoitiin kahdella eri tutkimusmenetelmällä. Analyysissä käytettiin SPSS-ohjelmaa ja aineistolähtöistä sisällönanalyysiä mukaillen.

4.2.1 Monivalintakysymysten analysointi

Määrällinen aineisto käsiteltiin SPSS-ohjelmalla. Aineistoa käsiteltäessä käytettiin järjestyseli ordinaaliasteikkoa. Järjestysasteikolla havainnot voitiin jakaa muuttujien perusteella luokkiin, jolloin luokille voitiin asettaa keskinäinen järjestys ja muuttujat olivat järjestysasteikollisia. (Holopainen, Tenhunen & Vuorinen. 2004:27.) Vastaukset laitettiin kiinnostavuusjärjestykseen neliportaisen vastausasteikon mukaisesti, jolloin vastausten tulkinta helpottui. Järjestysasteikko sopi opinnäytetyön kyselyn tulkintaan, koska järjestysasteikkoa käytetään usein tämän kaltaisissa tutkimuksissa.

Määrällinen aineisto käsiteltiin siten, että ensimmäiseksi tutkimusaineistosta tehtiin perustaulukot kaikista muuttujista. Perustaulukosta näkyy miten vastaukset jakautuivat eri luokkien välille. Taulukoissa näkyy frekvenssi, joka kuvaa eri luokkiin kuuluvien havaintojen lukumäärää. Frekvenssitaulukoissa laskettiin myös suhteelliset frekvenssit, jotka ilmoitetaan prosentteina. Prosenttien avulla saatiin informaatiota koko perusjoukon jakaumasta. Frekvenssien avulla tutkittiin mitkä aiheet nousivat esiin aineistosta. (Holopainen ym. 2004:27.) Vastaaajien lukumäärää kuvaa opinnäytetyössä "n" eli numerus, joka tarkoittaa vastanneiden yhteenlaskettua määrää (Metsämuuronen 2002: 300).

Opinnäytetyössä käytettiin ristiintaulukointia ja Khiin-neliötestiä, joilla selvitettiin eroavatko Koivukylän koulun 7. luokkalaisten oppilaiden vanhempien tarpeet ja huolet alueen muista kouluista. Ristiintaulukoinnilla pystytään havainnollistamaan kahden tai useamman muuttujan välistä riippuvuutta ja Khiin-neliö -testillä riippuvuusuhde todennetaan. Riippuvuusuhde merkitsevyyttä kuvataan p- arvolla, jonka tulee olla alle 0.0582, jotta tulos on tilastollisesti merkitsevä. (Metsämuuronen 2002:474, 481-482, 311.)

Eroja alueiden välillä saattavat aiheuttaa esimerkiksi sosioekonomiset tekijät. Sosioekonomisia tekijöitä voivat olla esimerkiksi varallisuus, koulutus tai alueen väestöpohja. Opinnäytetyössä ei todennäköisesti riippuvuusuhdetta synny, koska aineisto on pieni, mutta ristiintaulukoinnilla on helppo vertailla koulujen oppilaiden vanhempien vastauksia keskenään.

Opinnäytetyöhön koottiin tuloksista taulukot, joista keskeiset tulokset avattiin kirjallisesti. Taulukoiden jälkeen tulevat avoimien palautteiden yhteenvedot vanhempien tarpeista ja huolistakoskien kodin ja koulun välistä yhteistyöstä.

4.2.2 Avoimen palautteen analysointi

Opinnäytetyössä käytössä olleessa kyselylomakkeessa oli avoimia kysymyksiä, joissa vanhemmat saivat antaa ideoita kodin ja koulun yhteistyöhön sekä vapaamuotoista palautetta. Aineistosta poimittiin ne ideat ja palautteet, joissa vanhemmat ilmaisivat sanallisesti tarpeita kodin ja koulun yhteistyöhön liittyen ja millaisia huolia heillä oli nuorten elämään liittyen. Lisäksi esiin nostettiin, kuinka Koivukylän koulun 7. luokkalaisten oppilaiden vanhempien tarpeet ja huolet erosivat muista alueen kouluista. Vanhempien vastauksissa oli myös palautteita, jotka eivät varsinaisesti sisältyneet tarpeisiin tai huoliin. Lomakkeessa olleet vanhempien ideat sekä palautteet analysoitiin aineistolähtöistä sisällönanalyysii mukailien.

Aineistolähtöistä analyysia kuvataan kolmivaiheiseksi. Ensimmäinen vaihe on aineiston redusointi eli pelkistäminen, toinen vaihe aineiston klusterointi eli ryhmittely ja viimeisenä abstrahointi eli teoreettisten käsitteiden luominen. (Tuomi & Sarajärvi 2009: 109-110.) Aineiston pelkistämässä aineistossa kuvataan tutkimustehtävän mukaisia kysymyksiä (Janhonen & Nikkonen 2003: 26). Aineistoa pelkistetään karsimalla tutkimukselle epäolennainen tieto pois sekä tiivistämällä tai pilkkomalla tieto osiin (Tuomi ym. 2009: 109). Pelkistämisen lähtökohtana käytetään alkuperäisiä ilmauksia. Pelkistämisen jälkeen aineisto ryhmitellään. Ryhmittelyssä samansuuntaiset ilmaisut yhdistetään samaksi luokaksi ja tälle luokalle annetaan aineiston sisältöä havainnollistava nimi. (Janhonen ym. 2003: 28). Ryhmittelyn avulla aineistolle luodaan alaluokkia. Tämän jälkeen aineisto abstrahoidaan. Abstrahoinnissa aineistosta erotetaan tutkimuksen kannalta keskeinen tieto (Tuomi ym. 2009: 111). Abstrahointivaiheessa samansisältöiset alaluokat yhdistetään, jolloin muodostuu yläluokkia. (Janhonen ym. 2003: 29.)

Käsiteltävästä aineistosta koottiin yhteenvedot. Yhteenvedoissa käytettiin lähtökohtana vanhempien alkuperäisilmaisuja. Vanhempien alkuperäiset ilmaisut pelkistettiin, jonka jälkeen pelkistetyistä ilmaisuista muodostettiin alaluokkia. Alaluokista muodostettiin aineistosta esiin nousevia teemoja. Opinnäytetyössä yläluokat korvattiin aineistoista esiin nousevilla teemoilla.

Avointen palautteiden osalta aineiston analysointia lähdettiin käsittelemään erottamalla Koivukylän koulujen palautteet kaikkien koulujen palautteiden yhteenvedosta. Palautteiden erittely oli sujuvaa, koska Koivukylän koulun palautteista oli olemassa valmis yhteenvedo. Erittelyn jälkeen aineistoa tutkittiin tutkimuskysymysten avulla. Värien avulla aineistosta nostettiin esiin Koivukylän koulun palautteet, joissa kuvattiin vanhempien tarpeita kodin ja koulun yhteistyöhön liittyen ja millaisia huolia vanhemmillä oli nuorten elämään liittyen. Seuraavaksi esiin nostettiin muiden alueen koulujen palautteet samoista asioista. Värien avulla tehdyn erottelun jälkeen aineistosta koottiin yhteen Koivukylän koulun palautteista samansuuntaista tarvetta tai huolta kuvaavat palautteet. Tämän jälkeen aineistosta koottiin yhteen muiden

alueen koulujen tarpeita ja huolia. Analysoinnissa vanhempien tarpeita kuvaaviksi asioiksi nostettiin kehitysehdotukset kodin ja koulun väliseen yhteistoimintaan ja tämänhetkisen yhteistoiminnan riittävyuden tai riittämättömyyden kokeminen. Huolia kuvaaviksi asioiksi nostettiin nuorten terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät asiat, sekä puutteelliseen tiedonvälitykseen ja koulun taloudelliseen tilanteeseen liittyvät asiat.

Kyselyyn vastanneista 56 vanhempaa antoi ideoita ja vapaamuotoista palautetta kodin ja koulun yhteistyöhön liittyen. Koivukylän koulun oppilaiden vanhemmista kyselyyn vastanneista 29 antoi vapaamuotoista palautetta. Vastauksista nousivat esiin 18 vanhempien tarpeisiin liittyvää palautetta ja 4 vanhempien huoliin liittyvää palautetta. Vastaavasti alueen muiden koulujen oppilaiden vanhemmista 27 vastannutta antoi vapaamuotoista palautetta. Näistä vastauksista esiin nousivat 18 tarpeisiin liittyvää palautetta ja 7 huoliin liittyvää palautetta. Lisäksi vanhemmat olivat antaneet palautetta Wilma-järjestelmästä sekä ruusuja ja risuja kouluille. Osassa palautteissa oli viitteitä useaan eri osa-alueeseen. Palautteiden analysoinnissa nostettiin erikseen esiin esimerkiksi tarpeita kuvaavat osiot, Wilmaa käsittelevät osiot ja muu palautteen osio. Osaa vanhempien avoimista palautteista ei voitu käyttää analysoinnissa tunnistettavuuden takia.

Vanhempien tarpeita kuvaavista palautteista tehtiin erilliset yhteenvedot Koivukylän ja muiden koulujen osalta. Huolia kuvaavista palautteista tehtiin yksi yhteinen yhteenvedo kaikkien koulujen osalta. Yhteenvedossa kävivät ilmi Koivukylän koulun ja muiden koulujen vastaukset.

5 7. luokkalaisten vanhempien tarpeet kodin ja koulun yhteistyössä

Vanhempien kiinnostuksen kohteet nuorten elämässä

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon	Yhteensä
Koulun arki ja toimintatavat	0 (0)	10 (11)	42 (45)	47 (51)	107
Kiusaaminen	3 (3)	19 (21)	32 (35)	44 (48)	107
Tupakka	15 (16)	33 (36)	26 (28)	25 (27)	107
Alkoholi ja huumeet	4 (4)	31 (33)	32 (35)	32 (35)	107
Nettikäyttäytyminen	3 (3)	24 (26)	35 (38)	36 (39)	106
Kodin säännöt ja vapaa-aika kavereiden kanssa	4 (4)	21 (23)	32 (35)	40 (43)	105
Murrosikä ja seksuaalisuus	3 (3)	29 (31)	37 (40)	31 (33)	107
Viihde, TV ja tietokoneet	8 (9)	46 (50)	25 (27)	19 (21)	107
Ravinto, Liikunta ja lepo	5 (5)	20 (22)	35 (38)	39 (42)	107
Monikulttuurisuus nuoren arjessa	11 (12)	43 (46)	25 (27)	20 (22)	107

Taulukko 1: Kaikkien vanhempien kiinnostuksen kohteet. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukko 1. kuvaa Koivukylä-Korso-alueen koulujen oppilaiden vanhempien vastauksia siitä, mistä aiheista he ovat kiinnostuneita nuorten elämässä. Eniten vanhempia kiinnostaa millaisia toimintatapoja koululla on ja miten koulun arki sujuu. Suurin osa vastaajista on vastannut aiheen kiinnostavan. Toiseksi kiinnostavin aihe on nuorten kohtaama kiusaaminen, johon kaksi kolmasosaa on vastannut aiheen kiinnostavan. Nuorten terveystottumukset sekä kodin säännöt ja vapaa-aika -aiheista yli puolet vastaajista on kiinnostuneita. Lisäksi kodin säännöt ja nuorten vapaa-aika kavereiden kanssa ja nettikäyttäytyminen kiinnostavat vanhempia. Puolestaan tupakasta, mediakäyttäytymisestä ja monikulttuurisuudesta vanhempien kiinnostus on vähäisempää.

Vanhempien kiinnostuneisuus keskustelumahdollisuudesta toisten vanhempien kanssa

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon	Yhteensä
Koulun arki ja toimintatavat	13 (14)	61 (66)	19 (21)	3 (3)	104
Kiusaaminen	11 (12)	57 (62)	23 (25)	7 (7)	106
Tupakka	39 (42)	48 (52)	5 (5)	7 (7)	106
Alkoholi ja huumeet	20 (22)	55 (59)	13 (14)	8 (9)	104
Nettikäyttäytyminen	25 (27)	45 (49)	20 (22)	5 (5)	103
Kodin säännöt ja vapaa-aika kavereiden kanssa	19 (21)	51 (55)	20 (22)	6 (6)	104
Murrosikä ja seksuaalisuus	32 (34)	52 (56)	11 (12)	2 (2)	104
Viihde, TV ja tietokoneet	36 (39)	52 (56)	7 (8)	2 (2)	105
Ravinto, Liikunta ja lepo	34 (37)	50 (54)	11 (12)	2 (2)	105
Monikulttuurisuus nuoren arjessa	39 (42)	46 (50)	10 (11)	2 (2)	105

Taulukko 2: Kaikkien vanhempien keskustelutarpeet. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukko 2. kuvaa Koivukylä-Korso-alueen koulujen oppilaiden vanhempien halukkuutta keskustella toisten vanhempien kanssa eri aiheista. Noin kolmasosa vanhemmista kokee eniten tarvetta keskustella nuorten kohtaamasta kiusaamisesta muiden vanhempien kanssa. Hieman vähemmän eli noin neljännes (21- 26 %) vastaajista kokee tarvetta puhua kodin säännöistä ja vapaa-ajasta, nettikäyttäytymisestä ja koulun arjesta ja toimintatavoista ja päihteistä muiden vanhempien kanssa. Vanhemmat eivät puolestaan koe niin paljon tarvetta keskustella nuorten tupakoinnista, mediakäyttäytymisestä, nuorten terveystottumuksista tai monikulttuurisuudesta.

Vanhempien kiinnostus teemailtaa kohtaan

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon	Yhteensä
Koulun arki ja toimintatavat	25 (27)	50 (54)	11 (12)	9 (10)	103
Kiusaaminen	10 (11)	56 (60)	19 (20)	13 (14)	105
Tupakka	46 (50)	32 (34)	8 (9)	12 (13)	106
Alkoholi ja huumeet	19 (21)	42 (45)	19 (21)	16 (17)	104
Nettikäyttäytyminen	21 (23)	35 (38)	29 (31)	11 (12)	104
Kodin säännöt ja vapaa-aika kavereiden kanssa	27 (29)	44 (47)	16 (17)	10 (11)	104
Murrosikä ja seksuaalisuus	30 (32)	43 (46)	21 (23)	5 (5)	106
Viihde, TV ja tietokoneet	39 (42)	44 (48)	8 (9)	5 (5)	104
Ravinto, Liikunta ja lepo	32 (34)	41 (44)	16 (17)	7 (8)	103
Monikulttuurisuus nuoren arjessa	36 (39)	42 (45)	10 (11)	7 (8)	103

Taulukko 3: Kaikkien vanhempien toiveet teemailloista. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukko 3. kuvaa Koivukylä-Korso-alueen koulujen oppilaiden vanhempien halua osallistua koulun järjestämään teemailtaan. Rungas kolmannes vanhemmista (32-40%) toivoo nettikäyttäytymisestä, päihteistä ja kiusaamisesta pidettävää teemailtaa. Noin neljäsosa (23-26%) vanhemmista haluaa teemailtan nuorten murrosikästä ja seksuaalisuudesta, kodin säännöistä ja vapaa-ajasta ja nuorten terveystottumuksista. Nuorten mediakäyttäytymistä ja monikulttuurisuutta käsittelevää teemailtaa kohtaan kiinnostus oli vähäisempää. Noin puolet vanhemmista on vastannut, ettei ole kiinnostunut teemaillasta, jossa käsiteltäisiin tupakointia.

Vanhempien tyytyväisyys koulujen nykyiseen toimintaan

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon	Yhteensä
Koulun arki ja toimintatavat	7 (8)	32 (35)	31 (33)	28 (30)	106
Kiusaaminen	17 (18)	37 (40)	28 (30)	15 (16)	104
Tupakka	17 (18)	24 (26)	26 (28)	32 (34)	106
Alkoholi ja huumeet	9 (10)	41 (44)	30 (32)	17 (18)	104
Nettikäyttäytyminen	14 (15)	46 (50)	21 (23)	15 (16)	104
Kodin säännöt ja vapaa-aika kavereiden kanssa	8 (9)	40 (43)	26 (28)	22 (24)	104
Murrosikä ja seksuaalisuus	7 (7)	41 (44)	33 (36)	17 (18)	105
Viihde, TV ja tietokoneet	15 (16)	27 (29)	31 (33)	26 (28)	106
Ravinto, Liikunta ja lepo	7 (7)	36 (39)	30 (32)	25 (27)	105
Monikulttuurisuus nuoren arjessa	11 (12)	37 (40)	23 (25)	25 (27)	104

Taulukko 4: Kaikkien vanhempien tyytyväisyys koulun toimintaan. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä. (frekvenssi suluissa)

Taulukko 4. kuvaa Koivukylä-Korso-alueen koulujen oppilaiden vanhempien mielipidettä koulun ja kodin välisestä yhteistyöstä. Kysymyksellä halutaan selvittää mistä aiheista vanhemmat ovat saaneet tarpeeksi tietoa koulun toimesta. Lisäksi selvitetään mistä aiheista vanhemmat haluavat lisää tietoa koulun toiminnan kautta.

Yli puolet (55-59 %) vanhemmista kokee, että koulun arjesta ja toimintatavoista, tupakoinnista, mediakäyttäytymisestä ja terveystottumuksista saadaan tarpeeksi tietoa koulun puolesta. Noin puolet (47-50 %) vastaajista on myös tyytyväisiä murrosiän ja seksuaalisuuden, kodin sääntöjen ja vapaa-ajan, monikulttuurisuuden ja päihteiden käytön käsittelyyn koulun toiminnassa.

Lisäksi kysymyksellä kartoitetaan vanhempien tarpeita saada lisää informaatiota eri aiheista. Vastauksien perusteella vanhemmat kokevat, että kiusaamisesta ja nettikäyttäytymisestä puolestaan tarvitaan lisää tietoa, koska vastanneista vain 36-43 % on tyytyväisiä aiheiden käsittelyyn. ”Ei lainkaan” vastanneet vanhemmat kokevat tarvitsevansa koululta lisätoimia. Noin viidennes (14-17 %) vanhemmista on vastannut, että koulun toiminta ei riitä tupakoinnin, kiusaamisen, mediakäyttämisen eikä nuorten nettikäyttämiseen liittyen.

5.1 Avoimien kysymysten tulokset vanhempien tarpeista

Avointen palautteiden osalta aineistosta nousi esiin erilaisia teemoja, jotka vanhemmat kokivat tarpeellisiksi. Koivukylän koulun avoimista palautteista oppilaiden vanhemmat nostivat yhtenä teemana esiin *toimivan kodin ja koulun yhteistyön*. Kouluun ja koulun toimintaan tutustumista vanhemmat pitivät merkittävänä kokemuksena. Kodin ja koulun välistä yhteistyötä pidettiin onnistuneena ja yhteistyön kehittämistä tärkeänä. Vanhemmat toivoivat pääsevänsä tutustumaan koulupäivän sisältöön sekä toivoivat lisää kodin ja koulun yhteisiä tapahtumia. Vanhemmat halusivat tapahtumia, joissa vanhemmat, nuoret ja opettajat kohtaisivat toisiinsa yhteistyöpäivän muodossa.

Toisena teemana vanhemmat toivoivat *yhteisiä tapaamisia opettajan, oppilaan ja vanhemman välillä*, jotka tapahtuisivat koulun aloitteesta. Vanhemmat toivoivat enemmän yksilöllisiä keskusteluja ja yhteisiä tapaamisia (vanhempainvartteja) luokanvalvojan, oppilaan ja vanhempien kesken. Kolmantena teemana vanhemmat kokivat, että *vanhempainillat ovat olleet onnistuneita* ja vanhempainiltoihin ollaankin tällä hetkellä tyytyväisiä. Neljäntenä teemana vanhemmat toivoivat, että *opettajat olisivat riittävän aktiivisia*, aktiivisuutta opettajien toimesta toivotaan jatkossakin. Viidentenä teemana vanhemmat toivovat, että koulu *järjestäisi teemailtoja*. Teemailloilta toivottiin tukea vanhemmuuteen ja asiantuntijoita puhumaan teemailtoihin esimerkiksi murrosiästä. Teemailtoihin toivottiin aiheita myös tietoiskujen

muodossa. Kuudentena teemana vanhemmat toivoivat *keskustelumahdollisuutta koululla toimintatavoista*. Vanhemmat toivoivat, että koululla keskusteltaisiin koulunkäyntiin liittyvistä asioista, kuten koulun sääntöjen tarkistamisesta ja läksyjen tekemisestä. Seitsemäntenä teemana vanhemmat toivoivat *vapaa-ajatoiminnan lisäämistä* koululla esimerkiksi kerhotoiminnan muodossa. Yhteenveto Koivukylän koulun oppilaiden vanhempien tarpeista on kuvattu liitteessä 2.

Muiden alueen koulujen oppilaiden vanhempien avoimista palautteista ensimmäisenä teemana nousi esiin *kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen*. Yhteistyötä toivottiin enemmän esimerkiksi yhteishenkeä nostattavien tapahtumien myötä. Vanhemmat toivoivat koululta myös kasvatuskumppanuutta, jonka avulla nuorten elämänhallintaa tuettaisiin yhteistyöllä. Toisena teemana vanhemmat toivoivat *enemmän yhteistyötä*. Yhteistyötä toivottiin tapahtuvan vanhempainiltojen kautta, joissa vanhemmille kerrottaisiin koulun arjesta ja toimintatavoista, sekä vanhemmat saisivat tietoa koulutyöskentelystä ja kouluarjen sujumisesta. Vanhemmat toivoivat enemmän vanhempainiltoja teemoittain. Vanhemmat toivoivat vanhempainiltoihin hyvää luennoitsijaa ja ajankohtaisia teemoja. Teemaluennot vanhempainilloissa koettiin hyvänä ideana.

Kolmantena teemana vanhemmat toivoivat *enemmän yhteydenpitoa* ja yhteyttä vanhempiin. Vanhemmat toivoivat, että koululta oltaisiin aktiivisesti yhteydessä vanhempiin ja vanhempia tavattaisiin säännöllisesti. Yhteydenpidossa toivottiin myös tietoa lapsen koulussa pärjäämisestä, koska tieto pärjäämisestä on vanhemmille merkityksellistä. Neljäntenä teemana vanhemmat toivoivat *teemailtoja*. Teemailloilta vanhemmat toivoivat tietoa nuorten elämästä, kuten tietoa nuorten maailmasta nykyään ja tietoa poliisin arjesta nuorten kanssa. Vanhemmat toivoivat myös asiantuntijoiden hyödyntämistä teemailloissa. Viidentenä teemana vanhemmat toivoivat, että oppilaille *järjestetään hyvä oppimisympäristö*. Vanhemmat toivoivat, että oppilaalle kuuluvat oikeudet otettaisiin koulussa huomioon, eli opiskelurauha turvattaisiin ja oppilaat tulisivat kuulluksi. Yhteenveto muiden alueen koulujen oppilaiden vanhempien tarpeista on kuvattu liitteessä 3.

6 7. luokkalaisten vanhempien huolet

Vanhempien huolenaiheet nuorten elämässä

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon	Yhteensä
Koulun arki ja toimintatavat	51 (55)	39 (42)	6 (6)	2 (2)	105
Kiusaaminen	16 (17)	49 (53)	20 (22)	13 (14)	106
Tupakka	48 (52)	30 (32)	9 (10)	10 (11)	105
Alkoholi ja huumeet	32 (35)	34 (37)	19 (20)	12(13)	105
Nettikäyttäytyminen	20 (22)	51 (55)	17 (18)	9 (10)	105
Kodin säännöt ja vapaa-aika kavereiden kanssa	42 (45)	40 (43)	9 (10)	7 (7)	105
Murrosikä ja seksuaalisuus	49 (53)	34 (37)	12 (13)	4(4)	107
Viihde, TV ja tietokoneet	38 (41)	50 (54)	8 (9)	2 (2)	106
Ravinto, Liikunta ja lepo	41 (44)	43 (46)	12 (13)	3 (3)	106
Monikulttuurisuus nuoren arjessa	58 (63)	26 (28)	7 (8)	6 (6)	105

Taulukko 5: Kaikkien vanhempien huolet. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä. (frekvenssi suluissa)

Taulukko 5. kuvaa Koivukylä-Korso-alueen koulujen oppilaiden vanhempien huolenaiheita liittyen nuorten elämään. Kysymyksellä halutaan selvittää, mistä aiheista vanhemmat ovat huolestuneita nuorten elämässä. Eniten vanhempia huolestuttaa nuorten kohtaama kiusaaminen, päihdeet ja nettikäyttäytyminen, joista noin kolmannes (26- 33 %) vastaajista on huolestunut. Yli puolet (51- 58 %) vanhemmista on vastannut, että koulun arki ja toimintatavat sekä monikulttuurisuus ei huolestuta.

Vanhempien kokemat keskusteluvaikeudet nuorten kanssa

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon	Yhteensä
Koulun arki ja toimintatavat	83 (90)	15 (16)	1 (1)	0 (0)	107
Kiusaaminen	74 (80)	21 (23)	2 (2)	0 (0)	105
Tupakka	91 (98)	4 (4)	1 (1)	2 (2)	105
Alkoholi ja huumeet	85 (92)	11 (12)	1 (1)	1 (1)	106
Nettikäyttäytyminen	71 (77)	22 (24)	3 (3)	1 (1)	105
Kodin säännöt ja vapaa-aika kavereiden kanssa	81 (87)	16 (17)	0 (0)	2 (2)	106
Murrosikä ja seksuaalisuus	63 (68)	29 (31)	5 (5)	2 (2)	106
Viihde, TV ja tietokoneet	79 (85)	19 (21)	0 (0)	0 (0)	106
Ravinto, Liikunta ja lepo	84 (91)	12 (13)	1 (1)	0 (0)	105
Monikulttuurisuus nuoren arjessa	91 (98)	7 (7)	1 (1)	0 (0)	106

Taulukko 6: Vanhempien kokemus keskustelun haastavuudesta nuorten kanssa. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukko 6. kuvaa Koivukylä-Korso-alueen koulujen oppilaiden vanhempien kykyä keskustella aiheista lapsensa kanssa. Kysymyksellä on haluttu selvittää, mistä aiheista vanhempien on vaikea keskustella nuorten kanssa. Pääosin vanhemmat pystyvät keskustelemaan nuorten kanssa aiheista. Toisaalta tuloksissa nousee esiin myös jonkinlaista vaikeutta keskustella aiheista nuorten kanssa. Noin kolmasosa (36 %) vanhemmista ilmoittaa jonkinlaisia vaikeuksia keskustella nuoren kanssa murrosiästä ja seksuaalisuudesta. Keskusteluvaikeutta koetaan myös aiheista kiusaaminen, nettikäyttäytyminen ja mediakäyttäytyminen.

6.1 Avoimien kysymysten tulokset vanhempien huolista

Avointen palautteiden osalta esiin nousee erilaisia teemoja, joista oppilaiden vanhemmat ovat huolissaan Koivukylä-Korso-alueella. Ensimmäisenä teemana esiin nousi huoli *nuorten terveydestä*. Vanhemmat olivat huolissaan nuorten tupakoinnista. Vanhempia huolestutti myös mielenterveysongelmien ehkäisy ja kuinka nuoria opetetaan tunnistamaan omia tunteitaan.

Toisena teemana esiin nousi huoli *nuorten turvallisuudesta*. Nykypäivän ilmiöt, kuten internet ja muut tekniikkaan liittyvät asiat, joista vanhemmilla on vähän tietoa, aiheuttivat huolta. Nykypäivän ilmiöistä nuorten syrjäytyminen huolestutti vanhempia koska riskinä on, että nuori putoaa yhteiskunnasta. Vanhemmat nostivat esiin myös huolen koulun turvallisuudesta ja työrauhasta. Huolta aiheutti, huomaavatko opettajat mahdollisen kiusaamisen ja pystytäänkö siihen puuttumaan. Opettajien rajoitetut oikeudet puuttua oppilaiden käytökseen huolestuttivat myös vanhempia.

Kolmantena teemana esiin nousi *puutteellinen tiedonvälitys* koulun ja vanhempien välillä. Vanhemmat eivät välttämättä ole tietoisia asioista joita koulussa tapahtuu. Huolissaan oltiin opettajien käytöksestä ja opetuksesta ja sen vaikutuksesta lapseen. Vanhemmat olivat huolissaan siitä, etteivät tiedä lasten välisistä riidoista. Vanhemmat toivoivat, että riidoista ilmoitettaisiin tarvittaessa myös kotiin. Lisäksi vanhemmat kokivat, etteivät he aina tule kuulluiksi, kun heillä on huoli nuorten elämästä. Neljäntenä teemana nousi esiin *koulun taloudellinen tilanne*. Huolta aiheutti, riittävätkö koulun varat. Yhteenveto vanhempien huolista on kuvattu liitteessä 4.

7 Koulujen väliset eroavaisuudet

7.1 Monivalintakysymysten tulokset vanhempien tarpeiden eroista

Vanhempien tarpeiden erot halusta keskustella koulun arjesta ja toimintatavoista

	Koivukylän koulu	Muut koulut	Khiin neliötesti
Ei lainkaan	12 (6)	15 (8)	
Jonkin verran	73 (37)	55 (29)	
Aika paljon	10 (5)	30 (16)	
Paljon	6 (3)	0 (0)	
Vastanneet	100 (51)	100 (53)	
P-arvo			0,019

Taulukko 7: Vanhempien tarpeiden erot halussa keskustella muiden vanhempien kanssa koulun arjesta ja toimintatavoista. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukko 7. kuvaa oppilaiden vanhempien tarpeiden eroja halussa keskustella muiden vanhempien kanssa koulun arjesta ja toimintatavoista. Tulokset ovat tilastollisesti merkitsevät ($p=0,019$). Koivukylän oppilaiden vanhempien joukossa on 6 %, jotka toivovat paljon keskustelua koulun arjesta ja toimintatavoista muiden vanhempien kanssa. Muiden koulujen oppilaiden vanhemmista ei yksikään vastannut tähän kohtaan haluavansa keskustella aiheesta. Aika paljon vastanneita on 10 % ($n=5$) ja jonkin verran vastanneita 73 %, eli Koivukylän koululla on vanhempia, jotka kokevat tarvetta keskustella aiheesta toisten vanhempien kanssa. Muiden koulujen oppilaiden vanhemmat eivät toivo yhtä paljoa keskustelua aiheesta.

Vanhempien tarpeiden erot halusta keskustella kiusaamisesta

	Koivukylän koulu	Muut koulut	Khiin neliötesti
Ei lainkaan	11 (6)	11 (6)	
Jonkin verran	68 (36)	49 (26)	
Aika paljon	11 (6)	36 (19)	
Paljon	9 (5)	4 (2)	
Vastanneet	100 (53)	100 (53)	
P-arvo			0,022

Taulukko 8: Vanhempien tarpeiden erot halusta keskustella kiusaamisesta muiden vanhempien kanssa. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukko 8. kuvaa oppilaiden vanhempien tarpeita keskustella kiusaamisesta keskenään. Tulokset ovat tilastollisesti merkitsevät ($p=0,022$). Muiden koulujen oppilaiden vanhemmat ovat vastanneet enemmän aika paljon ja paljon vastausvaihtoehtoihin, yhteensä 40 %, kun Koivukylän koulun oppilaiden vanhemmista vain viidesosa (20 %) vastannut samoin. Tosin, Koivukylän koulun oppilaiden vanhemmista 9 %:lla on suuri huoli kiusaamisesta ja he haluaisivat keskustella paljon aiheesta toisten vanhempien kanssa.

Vanhempien tarpeiden erot päihteisiin liittyvästä toiminnasta

	Koivukylän koulu	Muut koulut	Khiin neliötesti
Ei lainkaan	17 (9)	2 (1)	
Jonkin verran	40 (21)	45 (23)	
Aika paljon	32 (17)	29 (15)	
Paljon	11 (6)	24 (12)	
Vastanneet	100 (53)	100 (51)	
P-arvo			0,035

Taulukko 9: Toiminnan riittävyyden arviointi aiheesta päihteet. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukko 9. kuvaa oppilaiden vanhempien arvioita koulun toiminnan riittävyydestä päihteiden suhteen. Vanhempien mielestä alkoholia ja huumeita käsittelevää toimintaa ei ole tarpeeksi Koivukylän koululla. Noin viidesosa (17 %) ei ole lainkaan tyytyväinen nykyiseen toimintaan, toisaalta kymmenesosa (11 %) on täysin tyytyväisiä toimintaan. Muissa kouluissa koulun toimintaan ollaan tyytyväisiä. Taulukon vastaukset ovat tilastollisesti merkitsevät ($p=0,035$).

Vanhempien tarpeiden erot halusta keskustella monikulttuurisuudesta

	Koivukylän koulu	Muut koulut	Khiin neliötesti
Ei lainkaan	28 (15)	52 (27)	
Jonkin verran	55 (29)	40 (21)	
Aika paljon + Paljon	17 (9)	8 (4)	
Vastanneet	100 (53)	100 (52)	
P-arvo			0,036

Taulukko 10: Koulujen oppilaiden vanhempien erot halukkuudesta keskustella monikulttuurisuudesta yhdessä muiden vanhempien kanssa. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukossa 10. käsitellään oppilaiden vanhempien tarvetta keskustella monikulttuurisuudesta keskenään. Tarve eroaa koulujen välillä. Noin viidesosa (17 %) Koivukylän koulun oppilaiden vanhemmista toivoo keskustelua, kun muiden koulujen oppilaiden vanhemmat eivät koe keskustelua monikulttuurisuudesta tarpeelliseksi. Tulokset ovat tilastollisesti merkittävät ($p=0,036$).

Vanhempien tarpeiden erot tarpeesta järjestää teemailta monikulttuurisuudesta

	Koivukylän koulu	Muut koulut	Khiin neliötesti
Ei lainkaan	25 (13)	52 (26)	
Jonkin verran	28 (53)	34 (17)	
Aika paljon + Paljon	23 (12)	14 (7)	
Vastanneet	100 (53)	100 (50)	
P-arvo			0,016

Taulukko 11: Vanhempien toiveiden erot koulujen järjestämästä monikulttuurisuutta käsittelevästä teemailtasta. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).

Taulukossa 11. käsitellään oppilaiden vanhempien tarvetta monikulttuurisuudesta järjestettävään teemailtaan. Tulokset ovat merkitsevät ($p=0,016$). Viidesosa (23 %) Koivukylän vanhemmista toivoo teemailtaa ja neljäsosa (25 %) ei toivo sitä lainkaan. Tämä eroaa muista kouluista, sillä niissä suurin osa vanhemmista ei toivo teemailtaa lainkaan.

7.2 Avoimien kysymysten tulokset vanhempien tarpeiden eroista

Avoimien palautteiden osalta Koivukylän koulun oppilaiden vanhempien tarpeissa suhteessa muiden alueen koulujen oppilaiden vanhempien tarpeisiin ei ollut havaittavissa suurta eroavaisuutta. Tarpeet olivat samansuuntaisia ja ne liittyvät kodin ja koulun yhteistyöhön yhteistyöpäivien muodossa sekä vanhemmuuden tukemiseen vanhempainiltojen, teemailtojen ja vanhempainvarttien muodossa. Koivukylän koululla vanhempainiltoihin oltiin tällä hetkellä tyytyväisiä, muiden koulujen osalta toivottiin enemmän yhteistyötä vanhempainiltojen muodossa. Koivukylän koululla toivottiin keskustelumahdollisuutta koululla toimintatavoista liittyen koulunkäyntiin. Muiden koulujen osalta toivottiin, että oppilaille järjestetään hyvä oppimisympäristö.

7.3 Kysymysten tulokset vanhempien huolien eroista

Avoimien vastauksien osalta koottiin yksi yhteinen yhteenveto Koivukylän koulun sekä muiden alueen koulujen oppilaiden vanhempien huolista. Koivukylän alueella vanhempien huolet liittyivät nuorten tupakointiin ja kiusaamiseen. Lisäksi vanhempia huolestutti nuorten riski pudota yhteiskunnasta. Koivukylän koululla huolestutti myös koulun taloudellinen tilanne. Muiden alueen koulujen oppilaiden vanhempien huolet liittyivät tietämättömyyteen nykypäivän ilmiöistä sekä nuorten mielenterveysongelmien ehkäisyyn koulun toiminnassa. Vanhempia huolestutti myös opettajien oikeus puuttua oppilaiden käytökseen. Lisäksi vanhempia huolestutti tietämättömyys koulun tapahtumista sekä tulevatko vanhemmat kuulluksi. Määrällisestä aineistosta ei löytynyt merkittäviä eroja koulujen välillä vanhempien huoliin liittyen.

8 Vanhempien antama muu palaute

Muusta vanhempien palautteesta nousivat esiin positiiviset kokemukset Wilma-järjestelmästä. Ensimmäisenä teemana vanhemmat nostivat esiin, että *Wilma-järjestelmä on toimiva työväline*. Vanhemmat kokivat, että opettajien Wilman käyttö on onnistunutta, opettajat ovat aktiivisia Wilman käyttäjiä ja opettajat ovat saaneet sen käytöstä kiitosta vanhemmilta. Vanhemmat kokivat Wilma-järjestelmän hyvin toimivana menetelmänä yhteydenpidossa. Wilman kautta tieto kulkee hyvin ja asioiden hoitaminen sujuu. Vanhemmat kokivat Wilman myönteiseksi kokemukseksi yhteydenpitovälineenä. Wilman käyttö koettiin positiivisena ja vanhemmat olivat tyytyväisiä monipuolisen palautteen saamisesta opettajilta.

Toisena teemana vanhemmat kokivat, että Wilma-järjestelmä *toimii lapsen koulunkäynnin seuraamisessa*. Vanhemmat saavat Wilman kautta tietoa lapsen koulumenestyksestä, eli koulutyön edistymisestä sekä aktiivisuudesta ja osallistumisesta oppitunneilla. Kolmantena teemana vanhemmat kokivat, että Wilman kautta saatu palaute *tukee vanhemmuutta*. Vanhemmat kokivat, että positiivinen palaute on mukavaa ja se kannustaa. Palautteen saaminen on vanhemmille merkityksellistä ja vanhemmat ovat kiitollisia positiivisista kommentteista. Neljäntenä teemana vanhemmat kokivat, että Wilman kautta saatu palaute *tukee lapsen itsetuntoa*. Positiivisen palautteen antaminen kannustaa lasta ja palautteen kertominen on lapselle merkityksellistä. Wilmaan liittyvä palaute on kuvattu yhteenvedossa, joka löytyy liitteestä 5.

Vanhempien antamassa muussa palautteessa nousi esiin erilaisia teemoja kouluun ja niiden toimintaan kohdistuen. Ensimmäisenä teemana esiin nostettiin *tyytyväisyys koulun toimintaan*. Koivukylän koulu yllätti vanhemmat positiivisesti ja sitä pidettiin osaavana ja turvallisenä oppimisympäristönä. Myös muiden koulujen toimintaan oltiin tyytyväisiä. Koulun toiminnan koettiin parantuneen edellisistä vuosista. Tyytyväisiä oltiin koulun järjestämiin tilaisuuksiin ja koulun tiedottamiseen. Kysely vanhemmille koettiin hyvänä juttuna.

Toisena teemana esiin nousi *tyytyväisyys yhteistyöhön*. Vanhempien mielestä toimiva yhteistyö herättää luottamusta koulun toimintaan ja yhteistyö opettajien ja vanhempien välillä oli alkanut hienosti. Mikkolan koulussa oltiin tyytyväisiä vanhempainyhdistykseen, joka on mukana tapahtumissa ja välittää viestejä. Kolmantena teemana esiin nousi *tyytyväisyys opettajien toimintaan*. Vanhemmat kokivat, että opettajat ovat tehneet työnsä hyvin. Opettajat saivat kiitosta siitä, että välittävät oppilaista ja oppilaat lähtevät mielellään kouluun. Opettajia pidettiin ymmärtäväisinä ja heidän toimintaansa ja aktiivisuuteensa oltiin tyytyväisiä. Neljäntenä teemana nousi esiin *aktiivisuuden lisääminen vanhemmilta ja opettajilta*. Vanhemmat miettivät, miten saadaan vanhempia paremmin osallistumaan vanhempainiltoihin ja muihin koulun tilaisuuksiin. Vanhempia mietitytti myös se, milloin opettajaan voi olla yhteydessä. Muu palaute on kuvattu yhteenvedossa, joka löytyy liitteestä 6.

9 Pohdinta

9.1 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Opinnäytetyön luotettavuutta eli validiteettia voidaan arvioida ulkoisen ja sisäisen validiteetin pohjalta. Yleisesti validiteetilla tarkoitetaan luotettavuutta, tutkitaanko sitä mitä on tarkoitus tutkia. Sisäisellä validiteetilla arvioidaan onko teoria oikein valittu, ja ovatko käytetyt käsitteet oikeita (Metsämuuronen 2002: 46-47.) Teoria on valittu lomakkeen kyselyn ja tutkimuskysymyksiä pohjalta. Tutkimuskysymyksiin on saatu vastaukset ja teoria tukee tutkimustuloksia. Aineistoa on pyritty käsittelemään puolueettomasti ja tuloksia vääristelemättä (Heikkilä 2002:30).

Opinnäytetyössä käytetty kysely on tehty ja aineisto on kerätty etukäteen Koivukylän koulun toimesta, joten sen validiteettia on jälkikäteen vaikea arvioida. Validiteettiin vaikuttaa tutkimusjoukon koko, jonka tulisi olla ainakin 100 vastaajaa, kun käytössä on tilastollinen menetelmä. Silloin tulosten pitäisi olla tarkkoja eikä sattumanvaraisia. (Vilkkä 2007: 57.) Vastaaajajoukko opinnäytetyössä on 108, mikä lisää tutkimuksen luotettavuutta.

Tutkimuksen tulisi olla toistettavissa eli sen tulisi olla reliaabeli. Reliaabelius tarkoittaa sitä, että tutkimus antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Tilastolliset menetelmät ja analyysi tulee olla toistettavissa niin, että saadaan samat tulokset. Opinnäytetyöhön on valittu tutkimusmenetelmät, joita käytetään usein samankaltaisissa tutkimuksissa. Aineisto pystytään käsittelemään samoilla menetelmillä opinnäytetyön jälkeenkin, jolloin tulosten pitäisi olla samansuuntaiset. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997: 216-217.) Tosin tulosten tulkintaan vaikuttaa vastausvaihtoehtojen tulkinta, koska ne voidaan käsittää eri tavoilla. Esimerkiksi erilaista tulkintaa voi syntyä vastausvaihtoehdosta ”Jonkin verran”, mikä voidaan tulkita positiiviseksi tai

negatiiviseksi. Vastausvaihtoehto voidaan luokitella niin, että vanhemmat kokevat asian olevan hieman tarpeellinen tai ei juurikaan tarpeellinen.

Tulosten tulkinnassa ”Minulle riittää nykyinen toiminta”-kysymyksen osalta osa tuloksista on ristiriidassa vanhempien tarpeisiin nähden. Esimerkiksi, vanhempien vastauksissa tulee esiin tarve teemaillalle, mutta he vastaavat kuitenkin koulun nykyisen toiminnan riittävän. Tutkimustuloksia ei voida yleistää koskemaan kaikkia Suomen kouluja, koska opinnäytetyössä on ollut mukana vain muutama koulu Vantaalta. Vastaaajajoukko kuvaa ennemminkin perusjoukon tämän hetkistä tilaa.

Laadullisessa tutkimuksessa keskeinen tekijä luotettavuuden arvioinnissa on työn tekijä. Tämän vuoksi laadullisen aineiston analysointi on usein henkilökohtaisempaa ja työn tekijän omaa pohdintaa enemmän sisältävää verrattuna määrälliseen tutkimukseen. (Eskola & Suoranta 2008: 210). Opinnäytetyössä vanhempien avoimien vastausten yhteenvedoissa aineistosta esiin nousevien teemojen aiheet tulkittiin vanhempien alkuperäisten ilmaisujen pohjalta. Teemojen aiheet kuvasivat vanhempien tarpeita, huolia ja muita esiin nousevia palautteita. Selkeä kuvaus laadullisen tutkimuksen toteuttamisesta parantaa tutkimuksen luotettavuutta. Aineiston analysoinnissa on olennaista luokitella aineisto. Työssä kerrottiin luokittelun lähtökohdat sekä niiden perusteet. Myös tulosten tulkinnassa käy ilmi, mistä lähtökohdasta tuloksia tarkastellaan ja mihin yhteenvedo perustuu. (Hirsjärvi ym. 1997: 216-217). Ennen aineiston käsittelyä tehtiin suunnitelma, miten aineisto analysoitiin. Analysoinnissa tuotiin esiin tapa, jolla aineisto luokiteltiin. Luokittelun lähtökohtana ja yhteenvedon tarkastelun perusteena käytettiin opinnäytetyön tutkimuskysymyksiä.

Hyvän eettisen käytännön mukaan tutkimuksesta annetaan riittävästi tietoa siihen osallistuville henkilöille. Kyselyn mukana vanhemmille on lähetetty saatekirje. Saatekirjeessä vanhemmille on kerrottu, että kyselyyn vastanneiden henkilötiedot eivät tule ilmi vastauksista. Lisäksi tietojen luottamuksellisesta säilyttämisestä ja anonymiteetin suojaamisesta tulee pitää huolta tietoja julkistettaessa. Vanhempien vapaamuotoisissa palautekohdissa osa vanhemmista on ilmoittanut nimensä ja yhteystietonsa. Vastauksen analysointivaiheessa nämä tunnistetiedot on poistettu sekä otettu huomioon, ettei kenenkään vastaajan henkilöllisyys paljastu. Kyselyn vastauksia pääsevät lukemaan ainoastaan tähän opinnäytetyöhön osallistuvat tekijät sekä ohjaavat opettajat. Aineisto säilytetään ja hävitetään asianmukaisesti opinnäytetyön valmistuttua. (Eskola ym. 2008: 56-57.)

9.2 Tulosten tarkastelu

Vanhempien tarpeet

Vanhemmat kokivat kodin ja koulun välisen yhteistyön tärkeänä. Vanhemmat toivoivat, että koulu olisi aktiivisesti mukana yhteistyön toteuttamisessa. Yhteistyön muotoina kaivattiin kodin ja koulun välisiä yhteistyöpäiviä, vanhempainiltoja ja vanhempainvartteja sekä teemailtoja, joihin vanhemmat haluaisivat asiantuntijoita kertomaan nykypäivän ilmiöistä nuorten elämässä. Samoin kuin Reissuvihkosta dialogiin-hankkeen kyselyssä, jossa on kehitetty erityisen tuen toimintaa, myös opinnäytetyössä tuli ilmi, että monet vanhemmat kokivat kahdenkeskeiset keskustelut paremmiksi kuin vanhempainillat, sillä niissä voi ottaa esille yksityisempiä ja omaan nuortaan koskevia asioita. (Arminen, Helenius, Ijäs, Karhuniemi, Lång & Lämsä. 2013: 233.) Lisäksi vanhemmat toivoivat pääsevänsä tutustumaan koulupäivän sisältöön.

Opinnäytetyön tuloksia tukee aikaisemmin tehtyjen tutkimusten tulokset. Sormusen ja Airaksisen tutkimuksista on saatu vastaavanlaisia tuloksia. Vanhemmilla on tarve vuorovaikutuksen lisäämiseen opettajien ja muiden vanhempien välillä (Sormunen 2012). Lisäksi aikaisemmissa tutkimuksissa tulee ilmi, että vanhemmat kokevat, ettei koulu tue heitä tarpeeksi yhteistyöhön koulun kanssa (Airaksinen 2012). Opinnäytetyön tulosten mukaan vanhemmilla on tarpeita kodin ja koulun yhteistyöhön liittyen, minkä takia olisi hyvä kehittää vanhempien ja koulun välillä tehtävää yhteistyötä tarpeita vastaavaksi. Silloin vanhemmat saataisiin osallistumaan nuorten koulutyöhön ja arkeen enemmän, mikä edistäisi nuoren oppimista ja kasvua (Sormunen 2012).

Tulosten mukaan vanhemmat toivoivat asiantuntijan vetämää teemailtaa, jossa tuetaan vanhemmuutta. Vanhemmat kokivat, että teemaillan avulla voitaisiin tuoda vahvistusta vanhemmuudessaan hukassa oleville vanhemmille. Metson mukaan vanhemmuus on keskeisessä roolissa kasvatusta tarkastellessa. Tietoisuus kasvatuksen tavoitteista voi lisätä esimerkiksi vanhempien epävarmuutta kasvatukseen liittyen. Vanhemmat voivat kokea, että nuoren toiveita tai tarpeita ei ole huomioitu tarpeeksi. (Metso 2004: 18-19.)

Koulun arki ja toimintatavat nousivat kyselyssä kiinnostavimmaksi aiheeksi. Vanhempia kiinnostivat koulun toimintatavat sekä se, miten koulun arki sujuu. Koulun toiminnasta kertominen vanhemmille on tärkeää. Tärkeää on myös informoida vanhempia koulun arkeen liittyvistä asioista ja koulun arjessa tapahtuvista muutoksista. Vanhemmille tulee myös antaa mahdollisuus esittää kysymyksiä, jos he haluavat lisää tietoa koulun arjesta. Kodin säännöt ja vapaa-aika kavereiden kanssa oli kiinnostava aihe. Vanhemmat toivoivat

keskustelumahdollisuutta toisten vanhempien kanssa tästä aiheesta. Koulu voisi vastata tähän vanhempien tarpeeseen järjestämällä huoltajille keskustelutilaisuuksia.

Median ja internetin käyttö on lisääntynyt huomattavasti viimeisen 10 vuoden aikana, jopa 99 % 13-16 vuotiaista nuorista kertoo käyttävänsä internetiä ja 97 % viettää aikaansa television parissa (Thorslund 2009: 16). Mediakulttuuri ja netin käyttö lisääntyy jatkuvasti. Oletettavasti vanhempien kiinnostus internetinkäytöstä on lisääntynyt kännyköiden myötä. Tämä näkyy vanhempien tarpeissa saada nuorten netin käytöstä lisää informaatiota. Vastauksista ilmenee toive teemaillasta nettikäyttäytymiseen liittyen. Lisäksi vanhemmat toivoivat pääsevänsä keskustelemaan aiheesta toisten vanhempien kanssa. Nuoret käyttivät vuonna 2008 internetiä keskimäärin kolme tuntia päivässä, kun heidän vanhempansa käyttivät sitä noin tunnin ajan (Kangas, Lundvall & Sintonen 2008: 6).

Nuorten kohtaama kiusaaminen nousi esiin vanhempien vastauksissa kyselyn useammassa kohdassa. Nuorten kohtaama kiusaaminen kiinnosti ja huolestutti vanhempia. Kyselyn tuloksien mukaan vanhemmat kokivat eniten tarvetta keskustella toisten vanhempien kanssa nuorten kohtaamasta kiusaamisesta. Vanhemmat kokivat, että kiusaamista ei käsitellä tarpeeksi koulun puolesta ja ovat toivoneet teemailtaa kiusaamisesta. Kiusaaminen on aihe, josta vanhemmat luultavasti ovat kiinnostuneita ja huolestuneita tulevaisuudessakin. Koulukiusaamista on vaikea täysin kitkeä pois, koska sitä on vaikea havaita ja siihen puuttuminen on haasteellista. Monesti nuoret eivät kerro kiusaamisesta aikuisille, mikä vaikeuttaa kiusaamiseen puuttumista.

Suomessa koulukiusaamiseen puuttumisen on kehitetty KiVa- koulu ohjelma, jolla on koulukiusaamista ehkäisevä ja vähentävä vaikutus. KiVa-koulu ohjelma on vahvasti tutkimustietoon perustuva toimenpidekokonaisuus. Ohjelma on tarkoitettu peruskoulujen käyttöön, ja Suomessa ohjelman käyttäjiksi on rekisteröitynyt noin 90 % Suomen perusopetuksesta vastaavista kouluista. (KiVa Koulu-ohjelma. 2009.) KiVa-koulu ohjelmassa koulun henkilökunnalle tarjotaan tietoa kiusaamisesta ja miten siihen voi puuttua. Kiusaamiseen vastaiseen työhön sitoutetaan koko koulu. Toimenpiteet suuntautuvat yksittäisiin oppilaisiin, luokkiin, kouluihin sekä vanhempiin. (KiVa Koulu-ohjelma. 2009.)

Kivakoulun kokeiluvaiheen koulujen kiusattujen ja kiusaajien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta tehdyssä raportissa selviää, että oppilaista 99,2 % kertoi tilanteensa muuttuneen parempaan suuntaan. 0,8 % kertoi tilanteensa pysyneen ennallaan. Yksikään oppilas ei kertonut kiusaamiseen lisääntyneen tiimin puuttumisen jälkeen. Kiusaamistapausten selvittämiskeskustelut siis tuottavat tulosta. (KiVa Koulu-ohjelma vähentää kiusaamista kaikilla vuosiluokilla. 2009.) Vastaavien ohjelmien tuominen kouluun voisi helpottaa aikuisten huolta nuorten kohtaamasta kiusaamisesta. Lisäksi vanhempien ottaminen tällaiseen

toimintaan mukaan voisi auttaa heitä tukemaan lapsiaan ja samalla vanhemmat saisivat tukea vanhemmuuteensa.

Päihteet tulivat esille useammassa vastauskohdassa. Vanhemmat toivoivat päihteitä käsittelevää teemailtaa, aihetta voisi käsitellä teemailloissa esimerkiksi tietoiskujen muodossa. Vanhempien vastausten perusteella koulun nykyinen toiminta ei ole riittävää nuorten päihteiden käytön käsittelyyn liittyen. Vanhemmat toivoivat myös keskustelumahdollisuutta toisten vanhempien kanssa päihteistä. Kouluterveydenhoitaja on suuressa roolissa päihteisiin liittyvässä valistamisessa. Terveystieteiden hoitajan on tärkeää ottaa päihteet puheeksi esimerkiksi terveystarkastuksien yhteydessä. Sen lisäksi että nuoria valistetaan alkoholista, tulee myös vanhempia valistaa siitä, miten heidän käytös ohjaa nuoria ja heidän valintojaan. Vanhempia tulisi ohjata siihen suuntaan, että he saavat kielteisen asenteen nuorten alkoholin käytön suhteen. Valistusta voi vanhemmille antaa esimerkiksi terveydenhoitaja laajojen tarkastuksien yhteydessä. Vanhempia voidaan valistaa asiasta vanhempainilloissa opettajan, terveydenhoitajan tai asiantuntijan toimesta. Vanhempainilloissa vanhemmille tulisi antaa mahdollisuus keskustella aiheesta muiden vanhempien kanssa.

Vanhempien huolet

Opinnäytetyön avoimien tuloksien mukaan vanhemmille aiheutti huolta se, ettei tieto kodin ja koulun välillä kulje. Vanhemmat kokevat etteivät tiedä mitä koulussa tapahtuu ja kaipaavat vastauksia siihen miten suhtautua asioihin, jos tiedossa on vain nuoren versio. Vanhemmat kaipasivat myös tietoa siitä miten oma lapsi pärjää koulussa.

Nykypäivänä internet on mukana nuorten elämässä jatkuvasti. Internetiin pääsy on helppoa ja siihen tarvittavat välineet (älypuhelimet, ym.) löytyvät lähes jokaiselta nuorelta (Kangas ym. 2003: 86). Oletettavasti tämä on vaikuttanut vanhempien vastauksiin. Noin kolmannes vanhemmista oli huolissaan nuorten nettikäyttäytymisestä. Vanhemmille tulisi jakaa tietoa nykypäivänä netissä tapahtuvista ilmiöistä sekä tukea heitä nuorten nettikäyttäytymiseen liittyvissä asioissa. Tiedon jakamista sekä tukea vanhemmille voidaan antaa esimerkiksi vanhempainilloissa. Vanhempien tulisi kontrolloida lasten tietokoneen käyttöä ajallisesti ja opastaa tietokoneen kohtuukäyttöön (Kangas ym. 2003: 86).

Tuloksien mukaan noin viidennes vanhemmista koki jonkin verran vaikeuksia keskustella nuorten kanssa mediakäyttäytymiseen liittyvistä asioista. Vuosien 2010/2011 valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tuloksista käy ilmi, että 8. ja 9. luokan pojista 26 % ja tytöistä 21 % ilmoittivat viettävänsä ruutuaikaa yli 4 tuntia arkipäivisin (Kouluterveyskysely tulokset vuosilta 2010/2011). Todennäköisesti nuorten lisääntyvä ruutuaika mietityttää vanhempia. Terveys-

denhoitajan työssä olisi tärkeää keskustella nuorten kanssa ajankäytön hallinnasta. Nuorten kanssa tulisi käydä läpi hänen päivittäistä ajankäyttöä esimerkiksi ajankäyttökalerin avulla, jonka avulla nuori voi paremmin hahmottaa, millaisiin asioihin aikaa päivittäin menee ja kuinka monta tuntia päivästä hän käyttää esimerkiksi tv:n ja tietokoneen parissa. Ajankäytön hallinnasta olisi hyvä keskustella myös vanhempien kanssa, esimerkiksi laajojen terveystarkastuksien yhteydessä.

Määrällisten tuloksien mukaan, vanhemmat kokivat että murrosiästä ja seksuaalisuudesta keskusteleminen nuoren kanssa on haastavaa. Terveystenhoitajan tulisi tukea kehittyvää nuorta ja heidän vanhempiaan. Nuoren itsetunnon kehittymisen kannalta on tärkeää, että hän saa hyvää palautetta ja ymmärtää olevansa ainutlaatuinen ja upea yksilö sellaisena kuin on. Terveystarkastuksissa terveydenhoitaja voi puhua nuorelle kuinka kehon tuleekin muuttua ja ajatusten myllertää, sekä kertoa siitä, että mainosten ja elokuvien ihmiset eivät ole realistisia kauneusihanteita. Jos vanhemmat ovat mukana terveystarkastuksessa voi heille kertoa, kuinka tärkeää avoin suhtautuminen on ja että vanhemmat voivat esimerkiksi kertoa milloin ovat itse kasvaneet pituutta. Tärkeää on kuitenkin suhtautua hienovaraisesti ja varoa ettei nolaa nuorta, joka totuttelee muuttuvaan kehoonsa ja tuntee monet asiat suurempina kuin aikuinen.

Nuorten kohtaama kiusaaminen huolestuttaa vanhempia. Vanhemmat kokivat, että keskusteleminen nuorten kanssa kiusaamisesta on yksi haasteellisimmista keskustelun aiheista. Avoimista palautteista kävi ilmi, että vanhempia huolestuttavat erilaiset nuorten elämään liittyvät haasteet, kuten esimerkiksi huoli kiusaamisesta ja riski syrjäytyä yhteiskunnasta. Kiusaaminen voi heikentää kiusatun opiskelutaitoja sekä opiskelumotivaatiota (Autio ym. 2008: 94, 101). Tämä saattaa vaikuttaa negatiivisesti kiusatun opiskelu- ja työuraan, mikä voi johtaa sosiaaliseen ja yhteiskunnalliseen syrjäytymiseen myöhemmin elämässä. (Autio ym. 2008: 94, 101.) Tämän vuoksi kiusaamiseen puuttuminen on erittäin tärkeää ja siihen tulee puuttua heti kun kiusaaminen huomataan. Terveystenhoitajan tulisi kartoittaa tarkastuksissa, ovatko nuoren kaverisuhteet kunnossa ja onko nuori joutunut kiusaamisen kohteeksi. Mikäli terveydenhoitaja tai opettaja saa tiedon kiusaamisesta, tulee hänen viedä asiaa eteenpäin yhteisymmärryksessä kiusaamista kokeneen nuoren kanssa.

Kyselyssä saatiin tietoa siitä, mitkä aiheet eivät vanhempien mielestä olleet tällä hetkellä ajankohtaisia. Tuloksissa kävi ilmi, että vanhempien kiinnostus nuorten tupakointia, mediakäyttäytymistä ja monikulttuurisuutta kohtaan oli vähäisempää muihin aiheisiin verrattuna. Vanhempien halukkuus keskustella toisten vanhempien kanssa aiheista tupakointi, mediakäyttäytyminen, monikulttuurisuus ja nuorten terveystottumukset oli myös vähäisempää muihin aiheisiin verrattuna. Vanhemmat eivät koe nuorten mediakäyttäytymistä ajankohtaisena aiheena tai aiheena joka huolestuttaisi heitä. Tämä saattaa selittyä sillä, että

nykyajan vanhemmat elävät itsekin viihde-elektroniikan keskellä. Monessa kodissa esimerkiksi televisio on päällä koko ajan kotona ollessa, eikä sitä koeta ongelmana. Lisäksi vanhemmat käyttävät yleisesti jo työn puolesta tietokoneita monta tuntia päivässä.

Koulujen tarpeiden erot

Koivukylän koulun ja muiden koulujen tarpeet eroavat hieman toisistaan. Koivukylän koulun oppilaiden vanhemmat olivat tyytyväisiä Koivukylän koulun järjestämiin vanhempainiltoihin, mutta he toivoivat keskustelumahdollisuutta liittyen nuorten koulunkäyntiin ja koulun toimintatapoihin. Toisissa kouluissa kaivattiin enemmän yhteistyötä vanhempainiltojen muodossa ja että nuorille järjestettäisiin hyvä oppimisympäristö. Koivukylän koulun oppilaiden vanhemmista suurin osa on sitä mieltä, ettei päihteisiin liittyvä toiminta koulun osalta ole täysin riittävää. Toisin on muissa kouluissa, joissa suurin osa vanhemmista on koulujen toimintaan tyytyväisiä.

Nuorten kohtaamasta kiusaamisesta on haluttu teemailtoja ja siitä ollaan oltu huolissaan. Koivukylän koulun oppilaiden vanhemmat eivät juuri toivo keskustelua toisten vanhempien kanssa kiusaamisesta, mutta muutama vanhempi toivoo keskustelua paljon. Nämä vanhemmat voivat todennäköisesti olla sellaisia, joiden lapsia kiusataan koulussa, joten olisi tärkeää saada heidät verkostoitumaan kiusaamisen lakkauttamiseksi ja tiedon saamiseksi. Koivukylän koulun muut vanhemmat eivät olleet asiasta kiinnostuneita, joten haasteena on löytää nämä keskustelua haluavat vanhemmat ja saada heidät yhteen. Muissa kouluissa keskustelua kiusaamisesta toivottiin enemmän kuin Koivukylän koululla.

Koulujen välillä on huomattava ero tarpeesta käsitellä monikulttuurisuutta. Se huolettaa Koivukylän koulun oppilaiden vanhempia. Koivukylän koulun oppilaiden vanhemmat toivoivat teemailtaa monikulttuurisuudesta ja heillä oli tarve keskustella asiasta toisten vanhempien kanssa. Muiden koulujen oppilaiden vanhempien vastauksista ei tule tällaisia tarpeita esiin. Tarpeen saattaa aiheuttaa se, että asuinalueella on enemmän ulkomaalaistaustaisia asukkaita kuin muiden koulujen alueilla. Koivukylän suuralueella asuu muita suuralueita suhteellisesti enemmän vieraskielisiä. (Koivukylän suuralue:175). Vantaalla on Suomen kunnista toiseksi eniten (12,3 % väestöstä) ulkomaalaista syntyperää olevia henkilöitä. (Lähes joka kymmenes 25-34-vuotias ulkomaista syntyperää. 2013). On todennäköistä, että lähes jokaisella vanhemmalla tai oppilaalla on joku vieraan kulttuurin edustaja tuttavapiirissä. Lisäksi mediassa käsitellään paljon maahanmuuttoa ja eri kielten ja uskontojen opetusta kouluissa, mikä oletettavasti herättävää kiinnostusta aiheesta.

Huoltien erot

Koivukylän alueen oppilaiden vanhempia huolestuttaa nuorten kokema kiusaaminen ja tupakointi. Lisäksi avoimissa palautteissa mainittiin vanhempien huoli nuorten riskistä pudota yhteiskunnasta. Muiden koulujen oppilaiden vanhempien huolet liittyivät tietämättömyyteen nykypäivän ilmiöistä ja miten nuorten mielenterveysongelmia voidaan ehkäistä. Koulurauhasta oltiin muissa kouluissa huolestuneista. Vastauksista kävi ilmi, että vanhempia huolestuttaa opettajien oikeus puuttua oppilaiden käytökseen. Lisäksi muiden koulujen oppilaiden vanhempia huolestutti tietämättömyys koulun tapahtumista ja tulevatko he kuulluksi kodin ja koulun yhteistyössä.

Muu palaute

Kyselyssä nousi esiin, että vanhemmat ovat tyytyväisiä Wilma-järjestelmään ja sen käyttöön. He saavat sitä kautta hyvin tietoa koululta ja ovat tyytyväisiä opettajien aktiivisuuteen. Vanhemmat kokevat, että heidän vanhemmuuttaan tukevat positiiviset kommentit lasten koulutyöstä ja käytöksestä, minkä he kokivat kannustavana tekijänä. Lisäksi positiiviset kommentit tukevat myös lasten itsetuntoa, mistä vanhemmat ovat olleet tyytyväisiä. Vanhempien tyytyväisyys olisi hyvä saada koulujen opettajille tiedoksi, mikä saattaa motivoida heitä jatkamaan samalla tavalla ja kehittämään toimintaansa.

Koivukylän koulun toimintaan ollaan oltu tyytyväisiä. Se koetaan hyväksi ja osaavaksi työympäristöksi. Tilaisuudet ovat koulujen oppilaiden vanhempien mielestä järjestetty hyvin. Opettajien työhön ollaan oltu tyytyväisiä, vanhempien mielestä opettajat ovat aktiivisia ja välittävät oikeasti koululaisista. Kuitenkin opettajilta kaivataan lisää aktiivisuutta ja yhteydenottoja vanhempiin nuorten asioissa.

9.3 Kehittämissuositukset

Tällä hetkellä koulut järjestävät hyvää toimintaa ja vanhemmat ovat pääosin tyytyväisiä. Vanhemmat kuitenkin toivovat kehitystä. Vanhemmat toivoivat enemmän tilaisuuksia ja niitä olisi hyvä kehittää vanhempien tarpeita vastaaviksi. Vanhemmat ovat kiinnostuneita lastensa oppimisympäristöstä ja mitä siellä tapahtuu. On tärkeää vastata vanhempien tarpeisiin, koska he ovat suuri osa nuorten elämää ja iso tuki nuorten koulunkäynnissä ja kasvussa. Vanhemmilla on resursseja tukea nuoria koulunkäynnissä, mutta se on vaikeaa, jos tietämys jää vähäiseksi ja vanhemmat kokevat, etteivät he osaa auttaa nuoria. Tämän takia yhteistyömuotojen kehittäminen on tärkeää yhdessä vanhempien kanssa.

Jatkoa ajatellen Koivukylän koululle voisi suunnitella teemailtoja vanhempien toivomista aiheista, kuten nettikäyttäytymisestä, kiusaamisesta ja vanhemmuuden tukemisesta. Asiantuntijoiden hyödyntäminen teemailloissa voisi saada vanhemmat paremmin osallistumaan näihin tilaisuuksiin ja asiantuntijoita vanhemmat ovat toivoneetkin.

Vanhemmat toivoivat keskustelua muiden vanhempien kanssa. Koulu voisi vastata tähän tarpeeseen kokoamalla vanhempia yhteen keskustelun avaamiseksi ja vanhempien verkostoitumisen edistämiseksi. Eniten vanhemmat toivoivat keskustelua kiusaamisesta, kodin säännöistä ja vapaa-ajasta, sekä nettikäyttäytymisestä. Näihin tilaisuuksiin voisi kutsua asiantuntijoita tai esimerkiksi koulukuraattorin ja terveydenhoitajan puhumaan, jonka jälkeen vanhempia kannustettaisiin keskustelemaan vielä keskenään aiheesta. Toinen vaihtoehto olisi pitää koululla iltoja, jonne vanhemmat voisivat tulla keskustelemaan yhdessä ennalta määrätystä aiheesta.

Tämän hetken nuoret ovat syntyneet aikakauteen, jolla internet ja kännykät ovat olleet aina osa heidän elämäänsä. Tämä luo haasteen heidän vanhemmilleen, jotka eivät ole olleet tekemisissä teknologia aikakauden kanssa yhtä paljon. (Kangas ym. 2008: 5.) Uutta ulottuvuutta ovat tuoneet älypuhelimet, jotka mahdollistavat internetin käytön ajasta ja paikasta riippumatta. Nuorten ajankäyttö puhelimen kanssa on lisääntynyt myös sosiaalisen median kautta. Huolestuttavaa on se, että 30 % nuorista kohtaa internetissä järkyttävää ja ahdistavaa sisältöä. Toisaalta nuori saa internetistä myös itsetuntoa vahvistavia kokemuksia (Kangas ym. 2008: 7). Internetillä on siis sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia nuoren mielenterveyteen. Internetin vaikutusta nuorten elämään tulisi tarkastella vielä lähemmin ja miettiä tarvitsisiko internetin käyttöä ja sen sisältöä käsitellä esimerkiksi enemmän koulussa tai kouluterveydenhoitajan vastaanotolla.

Kysely olisi tarpeellista tehdä kouluille myös jatkossa, jotta saataisiin selville aiheet joista vanhemmat ovat tulevaisuudessa kiinnostuneita tai josta he ovat huolissaan. Kyselyn rakennetta olisi hyvä muuttaa siten, että vastausvaihtoehtoina olevat väittämät kuvaisivat suoraan joko tarvetta tai huolta. Tässä kyselyssä väittämä ”Minulle riittää nykyinen toiminta” ei kuvaa suoraan kumpaakaan. Osa teemoista on laajoja, esimerkiksi ravinto, liikunta ja lepo, joista jokaista aihealuetta olisi hyvä jatkossa tutkia erikseen.

Lisäksi olisi hyvä saada positiivista palautetta koulun opettajille, jotta he ja muu henkilökunta jaksaa tehdä nuorten ja heidän vanhempiensa kanssa jatkossakin hyvää yhteistyötä ja kehittää sitä.

Opinnäytetyön tekemisen jälkeen on helpompi kehittää kouluterveydenhoitajan työtä, koska työstä on saatu uusia ideoita yhteistyön kehittämiseksi. Vanhempiin tulisi olla yhteydessä

herkästi ja kutsua vastaanotolle keskustelemaan. Heitä tulisi rohkaista olemaan yhteydessä terveydenhoitajaan, kun terveydenhoitaja on puhumassa vanhempainillassa omasta työstään vanhemmille. Terveydenhoitajan tehtävä on tukea nuoren tervettä kasvua ja kehitystä. Ammatillisena terveydenhoitaja voi antaa hyviä neuvoja vanhemmille, jos he kokevat tarvitsevansa apua lasten kasvatuksessa tai terveiden elämäntapojen hallinnassa.

Koulussa terveydenhoitaja voi tukea vanhempia muun muassa laajojen terveystarkastuksien yhteydessä. Terveystarkastuksien yhteydessä vanhempien kanssa keskustellaan lapsen ikävaiheen ja yksilöllisen tarpeen mukaan kasvuun, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvistä asioista. Keskustelun aikana tuetaan oppilaan ja vanhempien ajatuksia siitä, mihin asioihin oppilaan terveydessä tarvittaisiin muutosta ja miten siinä voisi onnistua. Keskustelun tavoitteena on auttaa vanhempia tukemaan lastaan sekä vahvistamaan hänen kehitystään. (Hakulinen-Viitanen ym. 2012: 20, 40.)

Kouluterveydenhoitaja on usein tekemisissä vain lasten kanssa. Vanhemmille lähetetään kutsu lapsen välityksellä terveystarkastuksesta ja osallistumismahdollisuudesta, mutta yhteistyö vanhempien kanssa ei ole niin hyvää kuin se voisi olla. Haasteena onkin saada vanhemmat vastaanotolle nuorten kanssa. Työmaailman kokemusten perusteella monetkaan vanhemmat eivät osallistuneet nuorten terveystarkastuksiin. Työmaailmassa tulisi kehittää sellainen keino, että vanhemmat saavat varmasti tiedon terveystarkastuksesta kotiin. Esimerkiksi Wilma-järjestelmän kautta terveydenhoitaja voisi lähettää oppilaan vanhemmille viestin terveystarkastuksesta ja pyynnöstä tulla mukaan vastaanotolle. Viestissä voisi myös markkinoida mahdollista vanhemmuuden tukemista esimerkiksi kannustamalla vanhempia tulemaan ja kysymään heitä askarruttavia asioita.

Tämän kyselyn avulla saimme hieman käsitystä siitä, mistä asioista vanhempien on helppo puhua lastensa kanssa, mitkä asiat he kokevat vaikeiksi keskustella ja mitkä asiat heitä huolestuttavat. Kouluterveydenhoitajana on hyvä tietää, millaisia nuorten terveystapatottumukset ovat tällä hetkellä. On helpompi puuttua asioihin, kun tietää nuorten elämään vaikuttavia tekijöitä.

Opinnäytetyötä jatketaan palveluinnovaatioiden kehittämis-kurssin työnä, koska vanhemmille kerrottiin kyselyn mukana menneessä saatekirjeessä, että kyselyn tulosten perusteella koulu voi paremmin suunnitella vanhempainiltojen teemoja sekä tukea huoltajia nuorten kasvatuksessa. Saatekirjeessä kerrottiin myös, että Laurean opiskelijat tekevät yhteenedon kyselyn tuloksista sekä ehdotukset koululle mahdollisista jatkotoimista. Opinnäytetyön tuloksista ja kehittämis ehdotuksista tehdään koululle esitys kirjallisessa muodossa, joka voidaan näyttää opettajille.

Lähteet

- Airaksinen, U. 2012. Vanhempien osallisuus ja verkostoituminen kodin ja koulun yhteistyössä. Pro-gradu. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 28.1.2013
<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/40644/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201301031006.pdf?sequence=1>.
- Arminen, M. Helenius, J. Ijäs, H. Karhuniemi, T. Lång, N. Lämsä, A. 2013. Verkosto vahvaksi Toimiva vuorovaikutus perheiden kanssa. Juva: Bookwell OY.
- Autio, M. Eräranta, K & Myllyniemi, S. 2008. Polarisoituva nuoruus? Nuorten elinolot vuosikirja. Hakapaino oy: Helsinki.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2008. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 8.painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Hakulinen-Viitanen, T., Hietanen-Peltola, M., Hastrup, A., Wallin, M. & Pelkonen, M. 2012. Laaja terveystarkastus. Ohjeistus äitiys- ja lastenneuvolatoimintaan sekä kouluterveydenhuoltoon. THL. Opas 22. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy.
- Heikkilä, T. 2010. Tilastollinen tutkimus. 7.-8. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Heikkilä, T. 2002. Tilastollinen tutkimus. 4. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Hilasvuori, T. 2002. Aikuisten yhteistyöllä lapsen oppimisen hyväksi. Teoksessa: Koti ja koulu - kavereita vai kiistakumppaneita? MLL. Kauhava: Kauhavan kirjapaino.
- Hirsjärvi, S. Remes, P. Sajavaara, P. 1997: Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Holopainen, M. Tenhunen, L & Vuorinen, P. 2004. Tutkimusaineiston analysointi ja SPSS. Hamina. Kotkan Kirjapaino Oy.
- Janhonen, S & Nikkonen, M. 2003. Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. 2. uudistettu painos. WSOY: Juva.
- Kangas, S & Kuure, T. 2003. Teknologisoitua nuoruus. Nuorten elinolot - vuosikirja. Helsinki: Yliopistopaino Oy
- Kangas, S. Lundvall, A. & Sintonen, S. 2008. Lasten ja nuorten mediamaailma pähkinän kuorella. Liikenne- ja viestintäministeriö, Lasten ja nuorten mediafoorumi.
https://www.mintc.fi/docs/fi/22170_DLFE-4803.pdf (Viitattu 03.11.2013)
- Kautto, J. & Martikainen, N. 2012. Ongelmavanhempi vai ongelmaopettaja? Kokemuksia ja käsityksiä opettajan ja vanhemman kuormittumisesta opetus- ja kasvatustyössä. Pro Gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. Viitattu. 26.4.2013.
 <<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/38511/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201209112367.pdf?sequence=1>>
- KiVa Koulu-ohjelma. 2009. Opetus- ja kulttuuriministeriö.
http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/Kouluhyvinvoinnin_kehittaminen/KiVaKoulu.html. Viitattu 30.10.2013.
- KiVa Koulu-ohjelma vähentää kiusaamista kaikilla vuosiluokilla. 2009.
<http://www.kivakoulu.fi/kiusaaminen>. Viitattu 30.10.2013.
- Kouluterveyskysely tulokset vuosilta 2010/2011. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 22.1.2013
http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/tilastot/vaestotutkimukset/kouluterveyskysely/tulokset/aiheet/ittain/seksuaaliterveys#Ollut%20yhdyss%C3%A4ss%C3%A4

Koivukylän suuralue. Vantaa alueittain. Vantaan kaupunki. 2010.
http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/73548_Koivukyla_korjattu.pdf Viitattu 19.11.2013

L 1998/628 Perusopetuslaki. Finlex. Viitattu 26.4.2013
[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628?search\[type\]=pika&search\[pika\]=perusopetuslaki](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628?search[type]=pika&search[pika]=perusopetuslaki)

Laatua kodin ja koulun yhteistyöhön. 2007. Opetushallitus. Suomen Vanhempainliitto. Helsinki. Viitattu 8.3.2013.
http://www.oph.fi/download/115274_laatua_kodin_ja_koulun_yhteistyohon.pdf

Lähes joka kymmenes 25-34-vuotias ulkomaista syntyperää. 2013. Tilastokeskus. Helsinki. Viitattu 6.11.2013.
http://www.stat.fi/til/vaerak/2012/01/vaerak_2012_01_2013-09-27_tie_001_fi.html

Metso, T. 2004. Koti, koulu ja kasvatus- kohtaamisia ja rajakäyntejä. Suomen kasvatustieteellinen seura. Turku: Painosalama Oy.

Metsämuuronen, J. 2002. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. 1. painos. Sri Lanka: International MethelpKy.

Murkun kanssa - tukea vanhemmille. Väestöliitto. Viitattu 18.1.2013.
http://www.vaestoliitto.fi/murkun_kanssa/tietoa/vanhemmuus_ja_koti2/vanhemmuus/nuoren_odotukset/perusasiat_kunniaan/

Nuoren seksuaalisuus. Väestöliitto. Viitattu 20.1.13.
http://www.vaestoliitto.fi/murkun_kanssa/tietoa/seksuaalisuus_ja_seurustelu/seksuaalisuus/mita_seksuaalisuus_on/nuoren_seksuaalisuus/

Piispa, M. 2009. Alkoholivalistusta vanhemmille. Raportti. Terveiden ja Hyvinvoinnin laitos. Yliopistopaino. Helsinki.

Pirkanen, M. 2007. Nuorten päihteettömyyden edistäminen. Varhaisen puuttumisen malli koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon. Väitöskirja. Kuopion yliopisto. <http://wanda.uaf.fi/ukuvaitokset/vaitokset/2007/isbn978-951-27-0379-1.pdf>

Raisamo, S. Pere, L. Lindfors, P. Tiirikainen, M & Rimpelä, A. 2011. Nuorten terveystapatutkimus 2011. Nuorten tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö 1977-2011. Sosiaali ja terveysministeriö. Helsinki. Viitattu 17.1.13.
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=3320152&name=DLFE-16067.pdf

Renfors, T. Litmanen, H. & Lähdesmäki, L. 2003. Sillä siikkeli. Nuorten terveysopas. 1.painos. Porvoo: WS Bookwell Oy

Rimpelä, M., Rigoff, A-M., Kuusela, J. & Peltonen, H. (toimittajat). 2007. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - perusraportti kyselystä 7.-9. vuosiluokkien kouluille. Opetushallitus, Stakes ja tekijät. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy. Viitattu 23.4.2013.
 <http://opintopolku.fi/download/46848_hyvvoinnined.pdf>

Sormunen, M. 2012. Kohti kodin ja koulun terveyskumppanuutta. Osallistuva toimintatutkimus 2008- 2010. Itä-Suomen yliopisto.

Suomalaisten ravitsemus ja ruokailu-> kouluikäiset. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 18.1.2013.
http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/aiheet/tietopakettit/ravitsemustietoa/suomalaiset/kouluikaiset

Suomalaiset ravitsemussuositukset - ravinto ja liikunta tasapainoon. 2005. Valtion ravitsemusneuvottelukunta. Viitattu 18.1.2013.

<http://www.ravitsemusneuvottelukunta.fi/attachments/vrn/ravitsemussuositus2005.fin.pdf>

Tanhua, H. Virtanen, A. Knuutti, U. Leppo, A & Kotovirta, E. 2011. Huumetilanne Suomessa 2011. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy.

Terho, P., Ala-Laurila, E-L., Laakso, J., Krogius, H & Pietikäinen, M. 2002. Kouluterveydenhuolto. Duodecim. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Thorslund, E. 2009. Nuoret, netti ja mobiili. Kodin turvaopas. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino Oy.

Tuomi, J & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 1.-4.painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa, määrällisen tutkimuksen perusteet. Jyväskylä: Tammi.

Taulukot

Taulukko 1: Kaikkien vanhempien kiinnostuksen kohteet. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).	21
Taulukko 2: Kaikkien vanhempien keskustelutarpeet. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).	22
Taulukko 3: Kaikkien vanhempien toiveet teemailloista. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).	23
Taulukko 4: Kaikkien vanhempien tyytyväisyys koulun toimintaan. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä. (frekvenssi suluissa)	23
Taulukko 5: Kaikkien vanhempien huolet. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä. (frekvenssi suluissa)	26
Taulukko 6: Vanhempien kokemus keskustelun haastavuudesta nuorten kanssa. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).	26
Taulukko 7: Vanhempien tarpeiden erot halussa keskustella muiden vanhempien kanssa koulun arjesta ja toimintatavoista. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).28	
Taulukko 8: Vanhempien tarpeiden erot halusta keskustella kiusaamisesta muiden vanhempien kanssa. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).	28
Taulukko 9: Toiminnan riittävyyden arviointi aiheesta päihteet. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).	29
Taulukko 10: Koulujen oppilaiden vanhempien erot halukkuudesta keskustella monikulttuurisuudesta yhdessä muiden vanhempien kanssa. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).	29
Taulukko 11: Vanhempien toiveiden erot koulujen järjestämästä monikulttuurisuutta käsittelevästä teemaillasta. Vastaukset prosentteina ja frekvensseinä (frekvenssi suluissa).30	

Liitteet

Liite 1: Kysely	47
Liite 2: Koivukylän koulun oppilaiden vanhempien tarpeet	49
Liite 3: Muiden alueen koulujen oppilaiden vanhempien tarpeet	50
Liite 4: Koivukylä-Korso-alueen vanhempien huolet	51
Liite 5: Vanhempien palaute Wilma järjestelmästä	52
Liite 6: Vanhempien antama palaute	53

Liite 1: Kysely

Kysely 7-luokkalaisten vanhemmille**1. Lapseni käy koulua ***Valitse **2. Koulun arki ja toimintatavat**

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

3. Kiusaaminen

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

4. Tupakka

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

5. Alkoholit ja huumeet

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

6. Nettikäyttäytyminen

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

7. Kodin säännöt ja vapaa-aika kavereiden kanssa

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

8. Murrosikä ja seksuaalisuus

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐

Keskustelisin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

9. Viihde, TV ja tietokoneet

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelisin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

10. Ravinto, liikunta ja lepo

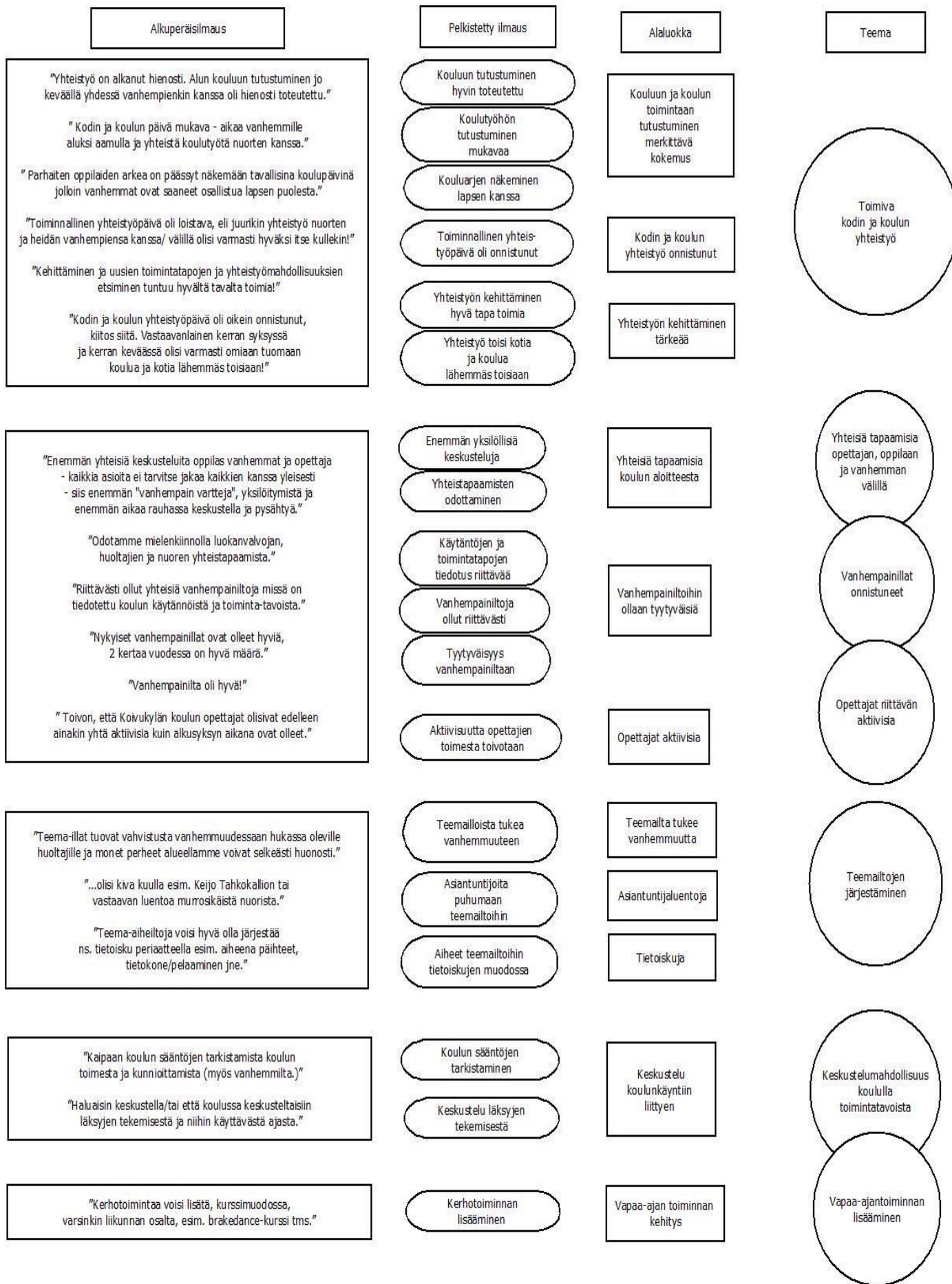
	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelisin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

11. Monikulttuurisuus nuoren arjessa

	Ei lainkaan	Jonkin verran	Aika paljon	Paljon
Aihe kiinnostaa minua	☐	☐	☐	☐
Olen huolestunut asiasta	☐	☐	☐	☐
Koen vaikeaksi keskustella asioista lapseni kanssa	☐	☐	☐	☐
Keskustelisin mielelläni näistä asioista yhdessä muiden vanhempien kanssa	☐	☐	☐	☐
Toivon, että koulu järjestäisi aiheesta teemaillan	☐	☐	☐	☐
Minulle riittää nykyinen toiminta	☐	☐	☐	☐

Seuraava -->

Liite 2:Koivukylän koulun oppilaiden vanhempien tarpeet

Liite 3: Muiden alueen koulujen oppilaiden vanhempien tarpeet

Alkuperäisilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Teema
<p>"...yhteiset tapahtumat hauskoja, jonne vanhemmat saavat tulla mukaan. Lisää sellaisia yhteishenkeä nostattavia tapahtumia"</p> <p>"Kodin ja koulun yhteistyöpäivä, milloin vanhemmat voisivat tulla seuraamaan tavallisia tunteja olisi mielenkiintoinen."</p> <p>"Jos on jotain yhteistä useammin kuin kerran vuodessa, se ehkä toisi lähemmäksi kotia ja koulua."</p> <p>"... millä keinoin opetetaan nuoria tunnistamaan omia tunteita, käsittelemään ja hallitsemaan niitä. Koen että tämä olisi tällä hetkellä se tärkein asia, josta pitäisi puhua vanhemmille ja ottaa opetus suunnitellaan nuorten kanssa!"</p>	<p>Yhteishengen nostattaminen</p> <p>Toive koulupäivään tutustumiseen</p> <p>Yhteistä toimintaa tiheämmin</p> <p>Nuorten elämähallinnan tukeminen yhteistyön avulla</p>	<p>Yhteistyötä enemmän</p> <p>Kasvatus kumppanuus</p>	<p>Kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen</p>
<p>"Minusta olisi hyvä järjestää vanhempainilta liittyen koulun arkeen ja toimintatapoihin... Vähän eri näkökulmia, joiden kautta perusarke ja miinuksineen valottuisi."</p> <p>"Vanhempainilloissa voisi enemmän kertoa luokan toiminnasta ja tuntien laadusta suhteessa oppilaisiin"</p> <p>"Itseäni kiinnostaa kuulla oman lapseni luokan ihan tavallisesta arjesta"</p> <p>"Vanhempainiltaan hyvä luennoitsija mielenkiintoisesta aiheesta."</p> <p>" Vanh. iltojen teemoja voi tietysti aina tarkentaa ja "tuunata" ajankohtaisten teemojen ja ilmiöiden mukaan."</p> <p>" Teema-luennot vanhempainilloissa olleet hyvä idea."</p> <p>"Pidän myös tärkeinä vanhempain vartteja, joita on tällä hetkellä aivan liian vähän koulussa. ...vanhempainillat useammin kuin kerran vuodessa ovat tärkeitä."</p> <p>"Toivoisin että kouluikin on aktiivisesti yhteydessä vanhempiin"</p> <p>"Erytisesti opettajien laittamat kommentit lapsen oppimisesta, tunteiden osallistumisesta ja käytöksestä ovat vanhemmille merkityksellisiä."</p>	<p>Tutustuminen kouluarkeen ja toimintatapoihin</p> <p>Tietoa työskentelystä koulussa</p> <p>Kouluarjen sujuminen</p> <p>Hyvä luennoitsija vanhempainiltaan</p> <p>Ajankohtaiset teemat vanhempainilloissa</p> <p>Teemaluennot hyvä idea</p> <p>Vanhempien tapaaminen säännöllisesti</p> <p>Aktiivinen yhteys vanhempiin</p> <p>Tieto lapsen koulussa päättämistä merkityksellistä</p>	<p>Tutustuminen koulun arkeen</p> <p>Enemmän vanhempainiltoja teemottain</p> <p>Enemmän yhteyttä vanhempiin</p>	<p>Enemmän yhteistyötä</p> <p>Enemmän yhteydenpitoa</p>
<p>"Nuorten maailmasta olisi kiva kuulla lisää eli millaisessa maailmassa nuoret ylipäättään toimivat"</p> <p>"Millaisiin asioihin poliisi tömää arjessaan nuorten kanssa - tästä olisi hyvä tietää lähipoliisin näkökulma"</p> <p>"Haluaisin tietää lapsen tasapainoisen kehityksen asioita eli esim. että koululla järjestettäisiin ilta, jossa eri alojen asiantuntijat voisivat vastata vanhempien esittämiin kysymyksiin."</p>	<p>Tietoa nuorten maailmasta nykyään</p> <p>Tietoa poliisin arjesta nuorten kanssa</p> <p>Asiantuntijoita teemailtoihin</p>	<p>Tietoa nuorten elämästä</p> <p>Asiantuntijoiden hyödyntäminen</p>	<p>Teemailta</p>
<p>"Toivoisin että opiskelurauha tulee järjestää jokaisille oppilaalle"</p> <p>"Oppilailla tulisi olla paremmat mahdollisuudet saada keskustella opettajista ja vaikuttaa itse opettajien käyttäytymiseen"</p>	<p>Opiskelurauhan turvaaminen</p> <p>Oppilaat tulevat kuulluksi</p>	<p>Oppilaalle kuuluvat oikeudet</p>	<p>Hyvän oppimisympäristön järjestäminen</p>

Liite 4: Koivukylä-Korso-alueen vanhempien huolet

Alkuperäisilmaus

"Tupakointi huolestuttaa, sillä... koulun lapset ovat kaikilla välitunneilla lähimetsässä ja talojen pihilla tupakoimassa." (Koivukylä)

"...millä keinoin opetetaan nuoria tunnistamaan omia tunteita, käsittelemään ja hallitsemaan niitä. Olen erittäin hämmästynyt ettei näitä asioita huomioida opetus suunnitelmassa. Aikana jolloin paljon puhutaan nuorten syrjäytymisestä, masennuksesta, viime vuosina on tapahtunut paljon kouluumpumisia ja koulukiusaamista on arkipäivää. Nuorten omien tunteiden tunnistaminen ja jokaisen itsetunnon parantaminen ovat avainasemassa näkemykseni mukaan kaikkeen edellä mainittuun nuorten huoleen." (muut koulut)

"Erityisesti on hämähän peitossa netti, viihde, tv:t, tietokoneet eli tekniikkaan liittyvät tämän päivän ilmiöt sekä alkoholi- ja huumeetodellisuus tänä päivänä yleensä pk-seudulla sekä erityisesti mikä on tilanne (uhkakuva... koulun lähimetsässä)." (muut koulut)

"Nykyiset oppilaat ovat vaarassa pudota yhteiskunnasta, siksi nuorisotyöttömyyden vähentäminen on myös peruskoulun yläkouluun asia." (Koivukylä)

"Opet pitää silmät auki, mahdollista kiusaamista on ja nuoret eivät toisistaan juoruile!" (Koivukylä)

"Tämän syksyn aikana monia on mietittänyt opettajan rajoitetut oikeudet ohjata oppilaita. Uskoisin, että monesta vanhemmasta tuntuu järjettömältä, ettei esim. ruokailussa mieltään ruokaa tai astioita paiskomalla osoittanutta lasta saa laittaa siivoamaan omia jälkiään. Ikävää on, että myös monet oppilaat tietävät "oikeutensa" ja käyttävät sitä hyväkseen." (Muut koulut)

"Wilman tuntimerkintäpolitiikkaa tulisi kehittää: vanhempi ei voi tietää mittaavaa/vakavuusastetta koulun/opettajan näkökulmasta. Milloin vanhemman tulisi ryhtyä toimenpiteisiin palautteen perusteella, kun saatavilla on vain oppilaan versio tilanteesta? Vanhempi ei tunne aineenopettajaa eikä heidän toimintastrategiaansa." (muut koulut)

"Tänä toimintakautena on ensimmäisen kerran joutunut olemaan koulun yhteydessä kun lapset eivät ole olleet itse tyytyväisiä opettajansa opetukseen ja käyttäytymiseen. Lapsi ei ehkä kerro asiaa kotona ennen kuin vanhemmat huomaa lapsen käytöksen muuttuneen koulua tai tiettyä ainetta kohtaan." (muut koulut)

"Lasten välisistä riidoista tarvittaessa myös kotiin ilmoitus" (muut koulut)

"Vanhempien huoli tulee aina ottaa todesta, vaikei ongelma juuri sillä hetkellä näkyisikään konkreettisesti koulussa. Eikö se juuri ole sitä ongelmien ennaltaehkäisyä?" (muut koulut)

"Onko Koivukylän koululla riittävästi varoja?" (Koivukylä)

Pelkistetty ilmaus

Huoli tupakoinnista koulu aikana

Nuorten mielenterveysongelmien ehkäisy koulun toiminnassa

Tietämättömyys nykypäivän ilmiöistä

Riski pudota yhteiskunnasta

Kiusaamiseen puuttuminen

Huoli opettajan oikeudesta puuttua oppilaiden käytökseen

Puutteelliset tiedot koulun tapahtumista

Opettajien käyttäytymisen vaikutus lapseen

Huoli opettajan käytöksestä ja opetuksesta

Riidoista ilmoitus kotiin

Vanhemmilla tunne, ettei heitä kuunnella

Riittävätkö koulun varat?

Alaluokka

Nuorten tupakointi

Mielenterveysongelmien ehkäisy

Nuorin vaikuttavat tekijät

Nuorten syrjäytyminen

Huoli koulun turvallisuudesta ja työrauhasta

Tietämättömyys koulun tapahtumista

Kuulluksi tuleminen

Koulun varojen riittämättömyys

Teema

Nuorten terveys

Nuorten turvallisuus

Puutteellinen tiedonvälitys

Koulun taloudellinen tilanne

Liite 5: Vanhempien palaute Wilma järjestelmästä

Alkuperäisilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Teema
<p>"Minusta on mukava/hyvä, että opettajat ovat aktiivisia Wilman käyttäjiä. On hyvä saada tietoa heti/pian omasta koululaisesta tai luokan/koulun asioista".</p> <p>"Erityisen paljon kiitosta Wilman käytöstä kaikille opettajille. Kotona on helppo puuttua asioihin heti ja myös antaa sitä kannustavaa palautetta, joka taas luo onnistumisen iloa ja sitä kautta kannustaa yrittämään."</p>	<p>Opettajat aktiivisia Wilman käyttäjiä</p> <p>Kiitoksia opettajille Wilman käytöstä</p>	<p>Opettajien Wilman käyttö onnistunutta</p>	<p>Wilma-järjestelmä toimiva työväline</p>
<p>"Wilman käyttö viestintäkanavana on osoittautunut ennakoosteistani huolimatta oikein toimivaksi"</p> <p>"Wilma toimii yhteydenpidossa"</p> <p>"Tieto kulkee hyvin Wilman kautta. Kun sais vielä lapset käyttämään kunnolla, että tulis positivistakin"</p> <p>"Tuo Wilma on hyvä juttu asioiden hoitamisen suhteen"</p> <p>"Yhteys toimii, monikanavaisesti (Wilma, puhelin, tapaamiset, vanh.illat, tapahtumat)"</p>	<p>Toimii viestintäkanavana</p> <p>Toimiva keino yhteydenpitoon</p> <p>Tieto kulkee hyvin</p> <p>Asioiden hoitaminen sujuu</p> <p>Yhteydet toimivat hyvin</p>	<p>Hyvin toimiva menetelmä yhteydenpidossa</p>	
<p>"Ruusuja siitä, että opettajat käyttävät Wilmaa myös positiivisessa mielessä eikä pelkkään negatiiviseen"</p> <p>"Wilmaan on ollut miellyttävä saada myös positiivista viestintää. Jo ensivaikutelma, että koulussanne on "rajat ja rakkaus" meininki"</p> <p>"Wilma on loistokeksintö :)"</p>	<p>Monipuolisen palautteen antaminen opettajilta</p> <p>Positiivinen ensivaikutelma</p> <p>Wilma loistokeksintö</p>	<p>Myönteinen kokemus yhteydenpitovälineenä</p>	
<p>"Wilma on hyvä, koska sieltä näen myöskinmiten lapseni edistyy koulussa"</p> <p>"Minusta on hienoa että opettajat laittavat merkintöjä oppilaan tuntityöskentelystä!"</p> <p>"Olen iloisesti yllätynyt ... koulun tänä syksynä aloitaneesta tavasta kirjata lasten hyvästä tuntityöskentelystä Wilmaan"</p>	<p>Koulutyön edistyminen</p> <p>Aktiivisuus oppitunneilla</p> <p>Osallistuminen oppitunneilla</p>	<p>Tietoa lapsen koulumenestyksestä</p>	
<p>"Wilma toimii hyvin viestin viejänä kodin ja koulun välillä. Erityisesti opettajien laittamat kommentit lapsen oppimisesta, tuntuosallistumisesta ja käytöksestä ovat vanhemmille merkityksellisiä"</p> <p>"Wilma on toiminut erittäin hyvin. Kiitokset opettajille merkinnöistä ja erityisesti niistä positiivista kommentista tuntikäyttämässä!"</p> <p>"Ihanaa kun Wilmaan laitetaan positiivista palautetta nyt seiskaluokalla, kiva lukea ruusujakin :)"</p> <p>"Mukavaa, että Wilmaan tulee myös positiivista palautetta".</p> <p>"Ruusuja tunteimerkinnoista, kiva lukea myös niitä positiivisia, kannustaa myös lasta"</p> <p>"Kiva lukea nykyin Wilmaa kun siellä saattaa olla jotakin positiivista. Tästä on myös kiva kertoa lapselle, joka luonnollisesti tulee ylpeäksi kehuista."</p>	<p>Palautteen saaminen vanhemmalle merkityksellistä</p> <p>Kiitollisuus positiivisista kommentista</p> <p>Positiivinen palaute kannustaa</p> <p>Positiivinen palaute mukavaa</p> <p>Palautteen antaminen kannustaa lasta</p> <p>Palautteen kertominen lapselle merkityksellistä</p>	<p>Palaute tukee vanhemmuutta</p>	<p>Vanhemmuuden tukeminen</p>
		<p>Palaute tukee lapsen itsetuntoa</p>	<p>Lapsen itsetunnon tukeminen</p>

Liite 6: Vanhempien antama palaute

Alkuperäsilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Teema
<p>"Koivukylän koulu on perheellemme uusi tuttavuus, jossa aloitimme hieman epävarmojen huhujen ja oletusten saattelemana. Asia on kuitenkin korjaantunut jo oletusten puolesta ja huomaamme, että Koivukylän koulu on turvallinen, osaava ja asiantunteva oppimisympäristö."</p> <p>"Risuja en keksi vielä antaa mistään asiasta. Koivukylän koulu on yllättänyt erittäin positiivisesti!"</p> <p>"Ei mitään negatiivista sanottavaa Koivuksesta. Pelkästään positiivisia kokemuksia!"</p> <p>"Olemme tyytyväisiä koulun toimintaan ja osallistumme eri tilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan"</p> <p>"Ihan hyvältä vaikuttaa näin 7. luokan alussa – jatketaan samaan malliin</p> <p>"Olen tyytyväinen koulun toimintaan, ehkä enemmän tänä vuonna kuin edellisinä vuosina"</p> <p>"Olemme olleet tyytyväisiä koulun tiedotteista"</p> <p>"Tämä kysely oli tosi hyvä juttu! Kiitos kun sain laittaa palautetta näin"</p>	<p>Tyytyväisyys Koivukylän kouluun</p> <p>Koivukylän koulu positiivinen yllätys</p> <p>Positiivisia kokemuksia</p> <p>Tyytyväisyys koulun toimintaan</p> <p>Toiminta vaikuttaa hyvältä</p> <p>Koulun toiminta parantunut</p> <p>Tyytyväisyys tiedottamiseen</p> <p>Kysely hyvä juttu</p>	<p>Koivukylän koulu yllättänyt positiivisesti</p> <p>Tyytyväisyys koulujen toimintaan</p>	<p>Tyytyväisyys koulun toimintaan</p>
<p>"Yhteistyö Mikkolan koulussa toimii hyvin ja tieto liikkuu vanhempien ja koulun välillä hyvin. Se herättää luottamusta koulun toimintaan"</p> <p>"Yhteistyö on alkanut hienosti. Alun koulun tutustuminen jo keväällä yhdessä vanhempien kanssa oli hienosti toteutettu"</p> <p>"Mikkolan koulun vanh. yhdistys toimii ja välittää viestejä/on mukana tapahtumissa</p>	<p>Toimiva yhteistyö herättää luottamusta koulun toimintaan</p> <p>Yhteistyö alkanut hienosti</p> <p>Toimiva vanhempainyhdistys</p>	<p>Tyytyväisyys opettajien ja vanhempien väliseen yhteistyöhön</p> <p>Toimiva yhteistyö vanhempien välillä</p>	<p>Tyytyväisyys yhteistyöhön</p>
<p>"Kaikille ihanille opettajille kiitos että välitätte lapsistamme :)"</p> <p>"Koivukylässä on hyvä henki ja ilmapiiri. Opettajat ovat erittäin mukavia ja yhteistyö tarvittaessa sujuu. Opettajat ymmärtävät nuoren elämää ja osaavat olla positiivisesti kannustavia"</p> <p>"Poikien liikunnanopelle ruusuja: on mukavaa, että nuoret ovat aktiivisen oloisesti tunnilla"</p> <p>"Olen tyytyväinen koulun ja opettajien toimintaan, kiitos tähän mennessä kuluneesta syksystä yläkoulussa"</p> <p>"Ruusuja kaikille opelle siitä, että meidän tyttö ainakin lähtee joka aamu mielellään kouluun"</p> <p>"Olen ollut todella tyytyväinen Havukosken koulun opettajien aktiivisuuteen. Lapsemme viihtyy koulussa ja oppiminen eli varsinainen työ sujuu."</p>	<p>Opettajille kiitos välittämisestä</p> <p>Kiitosta opettajalle</p> <p>Opettajille kiitosta, kun kouluun meno on mieluista</p> <p>Opettajat ymmärätävissä</p> <p>Tyytyväisyys opettajien toimintaan</p> <p>Tyytyväisyys opettajien aktiivisuuteen</p>	<p>Opettajat tehneet työnsä hyvin</p>	<p>Tyytyväisyys opettajien toimintaan</p>
<p>"Ihmetyttää miten vähän vanhempia on yleensä paikalla vanhempainilloissa."</p> <p>"Haasteena se et miten saisi ne vanhemmat mukaan jotka yleensä eivät käy esim. vanhempainilloissa"</p> <p>Ei sitten turhia yhteydenottoja" totesi luokanohjaaja vanh. illassa syyskuussa 2012"</p>	<p>Vanhempainilloissa vähän vanhempia</p> <p>Vanhempien osallistuminen haasteena</p> <p>Yhteydenottojen karsiminen</p>	<p>Vanhemmat osallistuvat huonosti</p> <p>Tarve yhteydenottoon</p>	<p>Aktiivisuutta enemmän vanhemmilta ja opettajilta</p>